

AIARALDEA **hemen**

ESKUALDE BAT, AIARALDEAK HAMABOST

AIMAR RODRIGUEZ ARDI:
"Iruditu zitzaidan
Luiaondok bere ikurra
behar zuela" 14 or.

LAS BOLAS LOCAS:
"Boloen inguruan jende
gaztea elkartuz goaz, badago
etorkizuna" 24-25 or.

"EUSKARAZ
IDAZTEA
ERABATEKO
HAUTU
POLITIKOA
DA"

AIARALDEA 6
**Jai euskaldunak
erdiesteko urrats berriak
emango dituzte**
Dinamika jarri du martxan
jaietan euskararen presentzia
eta erabilera sustatzeko

AMURRIO 15-17
**"Pena handia ematen dit
modu honetan kioskotik
alde egin behar izateak"**
Maria Asuncion Jimenezek
Amurrioko kioskoko pertsiana
itxi eta erretiroa hartzera
derrigortua ikusi du bere burua

KULTURA 23
**Playmobil eskalako
Urduña birsortu dute
Euskoplay elkarteak
kideek**
Orduña Hiria Museoan
dago ikusgai Alemaniako
jostailu famatuekin egindako
erakusketa dibertigarria

AIARALDEA 10-13
**Hasi da eskualdeko herri
eta auzoetako festen
maratoia**
San Prudentzioko erretretak eta
Aiarako eta San Joseko jaiekin
lehertu da festa eskualdean

ARTZINIEGA 18
**"Inoiz ez bezala jolastu
dugu, betiko moduan
galtzeko"**
Mus Olinpiadan parte
hartu du Encina Arrazuria
artziniegarrak, eskualdeko
zenbait taldekideekin batera

KIROLA 27
**Iker Larrazabal Buruz
Buruko finalerdietara
sailkatu da**
Olabezarreko pilotariak maila
altua dabil erakusten kantxan,
eta pilotari indartsuenak ere
menderatzeko gai izan da

ENKARKI
ALQUILAMOS SOLUCIONES VENDEMOS SERVICIO

**Garabi eta
plataformen alokairua.**

**Makinen
disponibilitate
azkarra.**

Arza II industrialdea, LAUDIO
946 43 00 42 · enkarki@enkarki.net
www.enkarki.net · f i x @enkarki

Otxo Maio 2025

Maiatzaren 2tik 11ra *Urduña jaietan*

**PAELLA ETA TORTILLA TXAPELKETA · BIGANTXAK · ERROMERIAK
HERRI KIROLAK · KALE DINAMIZAZIOA · DANTZALDIAK · ESKU PILOTA
PARTIDAK · PURO RELAJO · PUZGARRIAK · DERIBA · LA TXAMA · AURRESKU
ETA FANDANGO LEHIAKETA · JOLAS PARKEA · ETA ASKOZ GEHIAGO!**

Egitarau
osoa hemen

Elkarritzeta

“EZ DUT USTE NIK EGITEN DUDANA POESIA IRAULTZAILEA DENIK: IRAULTZA IRAULTZAILEEK EGITEN DUTE”

Testua eta argazkiak **Maider Ramirez Martin**

Elkar argitaletxearekin argitaratu duzu berriki urteetan zehar idatzi dituzun olerkien bilduma hau. Nolakoa izan da poemak hautatzeko prozesua?

Material asko daukat. Ia egunero idazten dut, batzuetan gehiago besteetan gutxiago, baina astean bost bat poema edo idazten ditut. Hamabost urte nituenetik idatzitako poemak pilatzen joan zaizkit eta aukeraketa egiterako orduan material pila bat nuen eta ez nekien ezta nondik hasi.

Neure burua berrirakurtzeak bertigo moduko bat ematen dit eta nagitasun pixka bat ere. Azkenean, sentipen asko ekartzen dizkit eta edonoiz ez nago prest horrelako lan bat egiteko. Bultzada izan nuen artegintzan dabil-tzan lagunen partez, eta oso motel baina hasi nintzen berriz irakurtzen eta sailkatzen.

Bide horretan, Harkaitz Canoren laguntza izan nuen eta horrela geratu zen gutxi gorabehera liburu egitura eduki zezakeen zerbait.

Zeintzuk dira liburua zeharkatzen duten gai nagusiak? Edo beste modu batean esanda, zertaz idatzi duzu?

Nik gizartea beti begiratzen dut kritikotasun batetik. Ia gertatzen den ororen inguruan egiten dut gero nire hausnarketa propioa. Oso presente daukat zapalkuntza sozialak, bai nirea eta bai besteenak.

Nire idatzeko prozesua bizitako esperientziaren batetik abiatzen da, ez beti nire larrutan bizitakoa, poema guztiak ez dira lehenengo pertsonan, bestela oso triste biziko nintzateke. Batzuetan berrietan ikusitako egoerak dira, edo lagunek kontatutakoak. Gero horien eszena bat irudikatzen dut nire buruan, horren inguruan hausnartzen dut eta paperean deskribatzen edo kritikatzten dut.

Pentsatzen dut aktoreek ere horrelako zerbait egiten dutela rolean sartzeko. Ni ere rolean sartzan naiz: batzuetan narra-tzailea naiz, beste batzuetan nik bizi izan ez dudana rolean sartzan naiz... Txikitatik egin dudana ari-keta bat da, oheratzen nintzenen beti asmatzen nituen eszenak lokartu baino lehen.

Asmo adierazpena da liburua irekitzen duen olerkia. Izenburuak ez du zalantza izpirik uzten.

Lehen aldiz irakurri nituenetik Gabriel Arestiren poemek asko erakarri ninduten, bai gaiengatik eta baita formagatik ere. Berak idatzitako hartatik eszena asko sortzen ziren nire buruan. Hari omenaldi bat egiteko-edo idatzi nuen hau, egiturak bere olerkien kutsu handia du.

Era berean, azpimarratuko nuke ez nintzela honetan, olerkigintzan, sartu ezer lortzeko, ez ekonomiko ez ospari dagokionez ere. Badakit hau ez dela nire ogibidea izango, eta ni ez nau askatzen idazteak. Niretzat gauzak adierazteko teknika bat da, bizi-hausnartu-idatzi den prozesu honetan gauzei zentzua emateko bide bat topatzen dut.

Poesia mailu bat da Arestirentzat. Hala da zuretzat ere?

Poesia tresna bat da, eta erabiltzeko modu asko daude: batzuek beren barrena husteko darabilte, niretzat aldarriak egiteko bidea da.

Maitasunari dagokionez, noiz-bait esan duzu zuk ez diezula pertsonari idazten, egoerei bai-zik.

Irakurleak ez du pertsonarik topatuko poemen atzean. Ez diet pertsonari idazten, ezpada haiekin bizitako egoerei. Plazaratu nahi dudana da pertsonon arteko harremanetan dauden gabeziak zein alde positiboak. Nahi nuke poemotan jendeak aurkitu ahal izatea beren buruak.

Maitasuna presente dago liburu osoan zehar, baina gutxitan da maitasun erromantikoa. Bai maitasuna espreski lantzen duten poemek eta baita gainontzekoek ere maitasuna daukate. Besteak nolabait dira maitasuna hiltzen duten gai horien kontrako aldarri bat. Muinean maitasuna dago beti.

Honela dio zure Pertenentzia poemak: "ni ez naiz hemengoa / ni ez naiz hangoa / ni ez naiz inongoa / ni gure artean naiz". Batzuetan ez dira hitz asko behar gauza potoloak esateko.

Hitz gutxitan hainbat metafora sartzan ditut olerki honetan. Alde batetik, lurraldetasun horretatik urrundun nahi izan naiz, askotan esan dut ez duela inportanongoa naizen, baina azkenaldian konturatu naiz asko inportan duela.

Adibidez, unibertsitate garaian esaten nuenean Urduñakoa edo Aiaraldekoa nintzela horrek non-bait kokatzen ninduen. Nolabait salbuetsita nengoen euskara ez izateko nire ama hizkuntza, ez

ASPALDITIK DARAMA **LEIRE UGADI** (Urduña, 1996) OLERKIAK IDATZI ETA INTERNETEN ARGITARATZEN. HAINBAT ALDIZ JASO DU BERE LANAK LIBURU FORMATUAN PLAZARATZEKO PROPOSAMENA, BAINA ORAIN EMAN DU URRATSA: *SIMULAKRO BAT* LANA ARGITARATU DU ELKAR ARGITALETXEAREKIN.

Elkarritzeta

edukitzeko euskalduntasun oso ageriko bat. Azken aldian esaten dudanean Aiaraldekoa naizela, askok berehala jotzen dute gai berera: “nola dagoen kontua bertan fabrikekin... jendea kaleratua izaten ari da...”.

Esango nuke lurraldetasunak identitate kutsu bat ematen dida, baina bizi izan dudana horren-egatik. Ez dut ez laudatzen ez baztertzen, baina nire testuinguru soziopolitikoa bertan garatu da, eta hori ezin dut ukatu.

Orain esaten dut Aiaraldekoa naizela baina Bilbon bizi naizela, eta beharbada Bilbon hil ere egingo naiz, baina beti jarraituko dut esaten aiaraldearra naizela, nire sozializazio prozesuaren parte oso garrantzitsu bat bertan eman delako. Uste dut hemen dugula oso testuinguru potente bat, alde batetik, euskalduntasunari dagokionez, esan daitekeelako euskalduntasunaren periferian gaudela, eta bestalde, langile izaera oso errotuta dagoelako. Poema honetan, lurraldetasun geografikoari kendu nahi diot garrantzia, baina gutasun bat nabarmendu nahi dut. Iden-

titatea gutasun horretan garatu dut, bai horren alde egiteagatik eta baita horren aurkako kontraktasun bat agertzeagatik.

Aiaraldearren eta euskararen arteko harremana aipatu duzu. Euskaraz idaztea zuretzat hau-tu bat da ala berez datorkizun zerbait?

Erabateko hautu politikoa da. Ni oso ingurune arrotz batean hasi nintzen idazten, eta euskaraz idazten hasi nintzen bane-kielako ez nindutela ulertuko. Gauzak esateko baina aldi berean jendea haserretzeko idazten nuen, eta are zentzu handiagoa zeukan euskaraz idazteak, are subertsiboagoa nintzen. Horretaz gain, euskarak hizkuntzarekin jolas-teko aukera asko ematen dizkit: hitz-jolasak, sinonimoak, aliterazioak... Tetris moduko bat da euskara, eta aukera pila bat ematen dizkit jolasteko.

Jolaserako aukera asko ematen du euskarak, baina idazle gutxi animatzen dira benetan hizkuntzarekin jolastera, zikinduko ote duten beldur.

Ni ez naiz hizkuntzaren purista. Uste dut euskarari esleitu zaion altxor izaeragatik ez diogula eboluzionatzen uzten askotan. Hizkuntzek aurrera egiten dute, eta uste dut hizkuntzari traizio egin gabe ere utzi egin behar zaiola eboluzionatzen eta transformatzen. Idazleok, betiere hizkuntzarekiko errespetu osoz, ahal beharko genuke horri buelta eman eta modu ezberdinetan erabili batzuetan. Beharbada ez arautzeko, baina bai erabiltzeko eta zentzu bat emateko.

Gerra da olerkarian nagusitzen den beste gai bat. Horren adibide argia da *Nire lubakia* poema.

Liburuan bakarrik ez, nire kritika guztietan oso presente dagoen gai bat da. Ez da beti gerra esplizitu bat, baizik eta gure egunerokoan bizi ditugun zapalkuntzak. Ohartu edo ez, gerra inplizitu batean murgilduta gaude, diskurtsoan, jarreretan...

Batzuetan pentsatzen dut zeinen erraza litzatekeen horri entzungor egitea, eta nolabait nire lubakia uztea eta esatea

“Poesia tresna bat da, eta erabiltzeko modu asko daude: batzuek beren barrena husteko darabilte, niretzat aldarriak egiteko bidea da”

“beste norbaitek nahi badu bete dezala, baina ni nekatu naiz”. *Nire lubakia* irakurleari zuzentzen zaio, liburuan irakurri duenarekin bat egiten badu, eta nik noiz-bait aldarri horiek alde batera uzten baditut, testigua hartzeko.

Nik ez daukat nire burua inolako askatzailatzat. Ez dut uste nik egiten dudana poesia iraultzailea denik: iraultza iraultzaileek egiten dute. Askoz jota proposamen bat da, liburuak barruan zerbait piztu dien horientzat, gerra horretan aritzeko.

Beste zerbait gehitu nahiko zenuke?

Besterik gabe azpimarratzea olerki bakoitzaren atzean bada-goela gogoeta bat. Ez litzaidake gustatuko jendeak azkar batean irakurtzea liburua, mamia duela uste dut eta. Ongi etorria da feedbacka, gogoetak, gomendioak, eztabaidak...

Nik egunero jarraituko dut idazten, gauzak modu berrietan ekartzen... Eguneratuen dudana edukia sare sozialetan publikatzen dudana da, nahiko aktiboa naiz Instagramen.

Herriz herri

Urduña

Baso Erresilientea proiektua martxan

Proiektua beste mendietara zabaltzea da helburua. **Txarlazo MT**

Testua
Maidier Ramirez Martin

Urduñan Baso Erresilientea proiektu pilotu jarri dute abian, sute-arriskua murrizteko eta lurzoruan karbonoa finkatzeko irtenbide naturaletan oinarritutako ekimena. Proiektuaren xede nagusia 109. mendia- ren paisaia mosaiko itxurakoa bilakatzea da, horrela, errege- nerazio naturala bultzatu eta baso-erregaien metaketa aha- lik eta gehien txikitze.

Hori lortzeko, lau helburu de- finitu dituzte: alde batetik, su- te-arriskua murriztea, mendia- modu jasangarrian kudeatze- ren ondorioz; bestalde, paisaia- ren kalitatea hobetzea, eta itxu- ra anitzagoa ematea. Era berean, mosaiko-paisaia berreskuratu nahi dute, baso, larre eta sastra- ka-eremuak konbinatzearen bi- dez. Azkenik, tokiko abeltzain- tza-sektorearentzako aukera be- rriak sortzea dute xede.

Parte-hartzeza

Hainbat eragilek parte hartu dute Baso Erresilientearen ga- rapenean, hala nola Urduñako abeltzaintzak eta Udala bera,

Ekoizpen Urduña dinamiza- zio agroekologikoko zerbitzu- ren bitartez. Horretaz gain, fun- tsezkoa izan da Errotuz erakun- de teknikoaren laguntza, basoen kudeaketa jasangarrirako eta biodibertsitatearen kontserba- ziorako ikerketa aplikatuan es- pezializatutako instituzioa bai- ta. Hasierako fasean, batez ere, oso garrantzitsua izan da tokiko abeltzaintza-sektorearen lana. Izan ere, haien abereek mendia garbitzen lagundu dute, eta ezin- besteko papera izan dute larreak berreskuratzeko orduan.

Etorkizuneko ikuspegia

Baso Erresilientea proiektu pilotu hau Urduñako 109. men- dian jarri dute martxan, azken bi hamarkadetan bertan gana- durik egon ez denez, landaredia- ren metaketak sute-arrisku na- barmena baitzekarren.

Hala ere, suterik ez gertatzea ez da proiektuaren helburu ba- karra. Oro har, mendi jasanga- rriagoak lortzea izango da xe- dea. Hortaz, 109. mendia aintzin- daria izan bada ere, Urduñako Ondasun Publikoko beste men- di batzuetara zabaltzea nahi dute dinamika etorkizunean.

Otxomaioak ate-joka: Puro Relajok, La Txamak, Streetlight-ek, erromeriek eta DJek girotuko dituzte gauak

Testua
Maidier Ramirez Martin

Heltzear daude urduñarren egutegian gorritz markatutako datak: gero eta hurbilago ditugu otxomaioak. Urtero bezala, egi- tarau oparoa prestatu du Udalak, hiriko hainbat elkarte eta eragi- lerekin batera.

Kontzertu eta musika-emanal- diei dagokienez, eskaintza zaba- la egongo da, eta tokiko zein kan- poko talde eta musikariek hartu- ko dute oholtza. Oxabi errome- riak eta DJ Kul-ek emango diote txupinazo egunari hasiera. Es- kema bera jarraituko du jaietako lehen larunbatak, Deriba taldea- ren kontzertuaren ostean, Aker-

beltz erromeriaren eta DJ Blessi- veren txanda izango baita. Puro Relajok, aldiz, igandean ekarri- ko du musika mexikarra hirira. Jaien bigarren asteburuan, Street- light raperoak, Gautegun errome- ria eta La Traka DJak egongo dira ostiralean, eta La Txama, Marte Lasarte, DJ Varro eta DJ Mario Ro- man larunbatean.

XLVII

AIARA

SAN ISIDRO

Maiatzak 15, osteguna, Arespalditzan

Artisauen eta ekoizleen azoka
Pirenaika arrazako behi azienda
hautatuen IV. lehiaketa · Abereak
Haragia eta gazta dastatzeko txosna
Haurrentzako ekintzak · **Herri kirolak**
eta askoz gehiago!

selene
frutadenda

Doako etxetz etxeko zerbitzua
0km produktuak · Garaiko frutak eta barazkiak
Egunero Iza okindegiko ogia
Pertsonalizatutako fruten eta barazkien saskiak

945 092 550 · Landako kalea 1, Amurrio · @frutadenda_selene

Laudio

10,4 milioi euro iaz Vidralako kontseilari eta goi-kargudunen artean

Vidralaren Laudioko lantegia, Aretako bide zaharretatik ikusita. Aiaraldea.eus

Testua
Txabi Alvarado Bañares

Diru gehiago esku gutxiagotan. Horrela laburbildu daiteke Vidralak iaz baliatu zuen politika bere zuzendaritzako kideen soldata eta dietak zehazteko orduan. Beiraren multinazional audioarrak 10.417.000 euro banatu zituen orotara bere Administrazio Kontseiluko kideen eta goi kargudunen artean. Ez da igoera bereziki handia, 2023an 9.944.000 euro baliatu baitzituzten guztira zeregin berdinerako.

Baina bi kopuruen arteko alde handitu egiten da diruak zenbat poltsikotan amaitu duen ikusiz gero. Izan ere, Administrazio Kontseiluan 13 kide izatetik 11 izatera pasa dira azken urtean, eta goi-kargudunak 15 izatetik 11 izatera pasa dira. Hau da, sei pertsona gutxiago daude zuzendaritza marko horietan

Administrazio Kontseiluko kideen artean 1.794.000 euro banatu zituzten iaz orotara, aurreko epealdian baino 91.000 gehiago. Urtero bezala, Carlos Delclaux Zuluetak jaso zuen diruaren zatirik handiena. Bera da Vidralaren presidentea eta bere familiarekin agertzen da Espainiako Estatuko pertsona aberatsenen zerrendan, 88. postuan.

Kontseiluaren parte ez diren goi kargudun artean, aldiz, 8.623.000 euro banatu zituen multinazionalak iaz.

Igoera leuna izan da 2023ko urtearekin alderatuta. Hala ere, lehen esandakoa kontuan izan behar da: lehen 15 kide zirela, eta orain 11 (Victor Tolosak udan hartu zuen Gorka Schmitten lekukoa zuzendari nagusi gisa). Dena den, igoerarik nabarmenena 2021 eta 2022. urteen artean eman zen, 12 pertsonen artean 3.320.000 euro banatzetik 14ren artean 8.604.000 pasa baitziren.

Aurreko datuak ikusita, bi ondorio nagusi atera daitezke. Alde batetik, multinazionalaren azken urteko emaitza oparoek isla dute konpainiako buruen irabazi pertsonaletan (langileenetan ez bezala). Bestetik, badirudi Vidralak bere zuzendaritzako kideen kopurua murrizteko joera hartu duela, diru gehiago esku gutxiagoren artean banatuz. Eta horrek badu nolabaiteko errima Laudioko lantegian (Aiala Vidrio) hartutako erabakiarekin, bertan behargin gutxiago enplegatzeko hautua hartua baitu multinazionalak.

Artikulu honetan baliatutako datu guztiak Vidralak berak eman dakoak dira, Merkatuaren Espainiako Batzordera igorritako dokumentazioan. Burtsan kotizatzen duten enpresak daude derrigor-tuak datu horiek ematera. Vidralaz gain, eskualdean beste bi lantegi baino ez daude egoera horretan: Tubacex eta Tubos Reunidos.

zaraobe
institutua

Etxebarríaur kalea, 6, 01470 Amurrio, Araba
945 39 30 00 // zaraobe@zaraobe.net
www.zaraobe.net [@zaraobeinsti](https://twitter.com/zaraobeinsti)

LANBIDE HEZIKETA

MATRIKULAZIO EPEA Maiatzaren 5etik 23ra

GINARRIZKO LANBIDE HEZIKETA

- ZURGINTZA (A ereduán)
- INSTALAZIO ELEKTROTEKNIKOAK ETA MEKANIKOAK (D ereduá)
- Egokitua 3 urte.

ERDI MAILAKO ZIKLOAK

- MANTENTZE-LAN ELEKTROMEKANIKOAK
- MENDEKOTASUN EGOERAN DAUDEN PERTSONEI ARRETA (A eta D ereduá)
- MEKANIZAZIOA

GOI MAILAKO ZIKLOAK

- MEKATRONIKA INDUSTRIALA (IngeleseZ ere)
- GIZARTE INTEGRAZIOA (A eta D ereduá)

info guztia hemen:

Herriz herri

Aiaraldea

Gora Aiaraldeko Jai Euskaldunak dinamika jarri du martxan aurten ere Aiaraldeko Euskalgintzaren Kontseiluak, udal eta elkarteekin elkarlanean. Jaien testuinguruan euskararen presentzia eta erabilera sustatzea dute helburu.

Jai euskaldunak erdiesteko urrats berriak emango ditu Aiaraldeko Euskalgintzaren Kontseiluak

Testua **Aimar Gutierrez Bidarte**

"Jaien testuinguruan euskaren presentzia eta erabilera sustatzeko" asmoz, iaz abiatutako bide berari eutsiko dio Aiaraldeko Euskalgintzaren Kontseiluak, Udal eta elkarteekin elkarlanean. Beste urte batez abian jarri dute *Gora Aiaraldeko Jai Euskaldunak* dinamika, eta erronka berria jarri diote haien buruei: modu eraginkorragoan inplementatzea eta eragile gehiagoren inplikazioa lortzea.

Esperientziatik ikasiz

Urduñako Udaleko Euskara Sailak azken urteetan abian jarritako esperientzia du oinarri orain eskualde osora zabaltzeko dinamika. Iaz egin zuen Aiaraldeko Euskalgintzaren Kontseiluak egitasmoaren aurkezpen publikoa, Arespalditzan, Aiarako Jaiei bezperan. Bertan izan ziren dinamikaekin bat egin zuten Audioko, Urduñako, Orozkoko, Arrankudiaga-Zolloko, Aiarako eta Artziniegako ordezkariak. Azken urtean hainbat eragile ere bat egin dute egitasmoarekin, Amurrioko Jai Herrikoien Aldeko Batzordeak eta Txosnaguneak, esaterako.

Aurten, eragile eta udalen zerrenda hori handitzea du helburu *Gora Aiaraldeko Jai Euskaldunak* dinamika. Honezkerobadira egitasmoarekin bat egin dute entitate berriak, hala nola, Audioko Suziri Jai Koordinakundea esaterako.

Hizkuntza paisaia

Jaietako hizkuntza paisaia zaintzea eta bertan eragitea du xede Aiaraldeko Euskalgintzaren Kontseiluaren dinamika. "Aldarrikapenetik harago, kontzientziak astindu eta euskarazko eskaintza indartzea da asmoa", horrela azaldu zuten kontseiluko kideek iragan apirilaren 9an Udal ordezkari eta eragileekin egindako formazio

Kanpainaren nondik norakoak azaltzeko formazio saioa egin zuen apirilaren 9an Aiaraldeko Euskalgintzaren Kontseiluak. Aiaraldea.eus

saioan. Horretarako zenbait baliabide diseinatu eta sortuko dituzte, jaietako ekosistema osatzen duten espazio eta eragile desberdineko kituak.

Alde batetik kanpainako euskarri orokorrak sortuko dituzte, euskararen erabileraren aldeko lelo eta aldarriak festaren erdigunea har dezaten. Pankarta erraldoiak, itsasgarriak, edalontzi berrerabilgarriak, puxiak... Orotariko euskarriak baliatuz lehen hitza (eta gainerakoak ere) euskaraz egiteko gonbita luzatuko diete jaietz gozatzera bertaratuko diren herritarrei.

Jaietako ekitaldi guztietan esatari euskaldunen presentzia bermatzeko neurriak ere ezarriko ditu kontseiluak *Gora Aiaraldeko Jai Euskaldunak* kanpainaren barruan. "Hizkuntza eskubideez ari gara, ezinbestekoa da, gutxienez, esataria elebiduna izatea eta beti ere euskarari lehentasuna ematea", adierazi dute Euskalgintzaren Kontseiluko ordezkariak. Kanpainarekin bat datozen udalei dagokie baldin-

tza hori betetzea, eta posible ez denean elkartei laguntza eta baliabideak eskaintzea.

Hizkuntza irizpideak

Jaietako eremu nagusi diren txosnagune eta tabernetan hizkuntza eskubideak errespetatzeko asmoz, hizkuntza irizpideak barne bildu dituzte kanpainaren bi-

tartez. Horretarako bete beharreko hizkuntza irizpideak jasotzen dituen txostena helaraziko diete udalek txosna jartzen duten eragile eta elkartei.

Besteak beste txosnaguneko txanda guztietan pertsona elebidunen bat egotea eskatuko dute baita hizkuntza paisaia osatzen duten elementuak euskaraz egotea.

Musikari ere eskainiko diote arreta, euskarazko musika % 65ekoa izatea bermatuz txosnen ordutegi guztian.

Modu berean ostalari eta tabernariak ere interpelatuko ditu kanpainak, establezimendu horietan ere hizkuntza irizpideak bete eta euskal hiztunen eskubideak errespeta daitezen.

Aiaraldea

Urduña eta Delika lotzen dituen Parke Linealaren zatia inauguratu dute

Testua
Aitor Aspuru Saez

Inauguratu dute Urduña eta Delika arteko Nerbioiko Parke Linealaren zatia. 1.800 metroko ibilbidea da eta zubi bat eraiki dute erreka gainean. Zehazki, Delika zeharkatzen du bideak, Urduñako mugaraino. Lanek 910.931,60 euroko inbertsioa eragin dute. Eusko Jaurlaritzak 120.929 euroko ekarpena egin du Aiaraldeko Berehalako Jarduera Planaren bitartez, mugikortasun jasangarria sustatzeko. Gainerako gastua Aldundiak hartu bere gain. Saray Zarate Ekonomia Garapenaren eta Be-

rrikuntzaren Saileko diputatuak gogoratu du Arabak jadanik ia bukatu duela Nerbioiko Parke Lineala bere lurraldean. 240 metroko tarte bat baino ez zaio falta, Saratxon. Josu Bilbao Eusko Jaurlaritzako Ingurumen Saileko sailburuak, bere aldetik, aipatu du esku-hartzearen helburua anitz dela: ingurua itxuraberritzea, mugikortasuna eta loturak bultzatzea eta ibilgailurik gabeko mugikortasuna sustatzea. Aurkezpen ekitaldian tokiko ordezkari politikoak ere egon dira, bai Delikako Administrazio Batzarreko presidentea zein Amurrioko alkatea.

Prest dago Euskaraldiaren Aiaraldeko hamaikakoa

Hamaika pertsonak egingo dute Euskaraldiaren enbaxadore lana. Aiaraldea.eus

Testua
Txabi Alvarado Bañares

Aste gutxi falta dira Euskaraldia hasi dadin, eta aurkeztu egin dute dagoeneko Aiaraldeko hamaikakoa. Eskualdeko hamaika pertsona bildu dituzte, herri eta profil ezberdinak, Euskaraldian eragile aktibo izan daitezkeen. Honako hauek osatzen dute

hamaikakoa: Izazkun Gaztelu futbolaria ohia, Garazi Abrisketa irakaslea eta musikaria, Itxaso Retes, Txani Rodriguez idazlea, Naiara Otaola, Nel Santacruz, Maiteder Intxaurre, Hector Borge hockey jokalaria, Irene Vadillo, Nacari Rivaldes eta Yogurina Borova Drag eta musikaria. Horrez gain, Euskaraldiak Aiaraldean hartuko duen formaren

inguruko xehetasun gehiago ere zabaldu dituzte antolatzaileek. Herri bakoitzak bere agitarau propioa izango du hizkuntza ohiturak aldatzeko ariketa kolektiboak iraun bitartean, baina guztiek egingo dute bat maiatzaren 18an Urduñan, bertan egingo baita Eskualdeko Eguna, goizetik arratsaldera luzatuko den egitarauarekin.

Gogoeta

Estrategikoa

Swahiliaren normalizazioan eragiten hasi beharko ginateke?

Eskualdean eragin edo hiriburuetara salto?

EUSKARAREN NORMALIZAZIOA

Maiatzak 3

TOKIKOTASUNA ETA KOMUNITARIOTASUNA

Maiatzak 14 eta 17

KUDEAKETA EREDUA

Ekainak 14

EREDU SOZIAL ETA EKONOMIKOA

Uztailak 4 eta 5

Animatu gurekin geroa margotzen!

Gidaritza eta parte hartze eredu bertikala edo horizontala?

Aske(agoak) izan behar gara?

FAKTORIA

IZENEMATEA labur.eus/F2030_Izenematea

AUKERATU HOBETAKIEN DATORKIZUN SAIOA!

Errotari kalea, 4-8 pabilioia, Laudio

faktoria@aiaraldea.eus

688 647 942

www.faktoria.eus

Herriz herri

Aiaraldea

Mila plaza baino gehiago egongo dira Laudio eta Amurrioko Udalen udaleku irekietan

Uztailen izango dira bi udalerrietako udalekuak. AiaraIdeia.eus

Testua
Txabi Alvarado Bañares

1.118 plaza egongo dira orotara Laudio eta Amurrioko udaleku irekietan. Bi herrietako ekimenak izango dira euskara hutsez, eta ekainetik uztailera bitartean egingo dira.

Laudioko izen-eamtea

Laudion datorren asteko astelehenean irekiko dute izena emateko epea, maiatzaren 16ra arte. 50 plaza eskainiko dituzte 2009 eta 2014 urteen artean jaio-takoentzat, eta beste 576, aldiz, 2015 eta 2021 urteen artekoentzat, 144 plaza asteko.

Plazen %5 gordeko dira behar bereziak dituzten pertsonentzat, eta beste horrenbeste "egoera zaurgarrian dauden eta udaleko Gizarte-zerbitzuek zuzenean artatzen dituzten haurrentzat".

Izen emateak eskainitako plaza kopurua gaindituko balu, zozketa egingo lukete maiatzaren 26an, 12:30ean, Herriko Plaza-ko Erabilera Anitzeko Aretoan.

Bost asteko iraupena izango dute udalekuek orotara, ekainaren 23tik uztailaren 24ra. Horrez gain, astean txango bat izango dute, eta 15 euroko kostua.

Amurrioren, lizitazio bidean
Amurrioren 5 eta 12 urte bitar-

teko 348 adingaberentzako tokiak izango dute udalekuek. Urteroz bezala, "Oporretan ere Euskaraz" izena jarri diote programari, eta "ikasleen artean euskararen ahozko erabilera indartzea" izango da helburu nagusia, Udalak berak zehaztu duenez.

Mendiko Eskolan garatuko dute ekimena, eta "talde-dinamikak, egun osoko irteerak eta familiak inplikatzeko dituzten jarduerak" egingo dituzte, "generoaren eta inklusioaren zeharkako ikuspegiarekin".

Hala azaldu du Txerra Molinuevok. "Euskararen erabilerrako espazio informala sortzen jarraitzeko beharra" nabarmendu du alkateak, "gazteen artean batez ere".

Zehazteke dute zerbitzua nork emango duen, lehiaketa egingo baitute horretarako. Aurrekontua gehienez 151.125,82 eurokoa izatea aurreikusi dute, eta ia 40 begirale kontratatzea orotara. Langile espezializatuak egongo dira tartean, behar bereziak dituzten haurrentzat.

10:00etatik 13:00etara egingo da programa, astelehenetik ostiralera. Egun osoko bi irteera egitea aurreikusi dute, eta baita "hainbat jarduerara osagarri" ere. Besteak beste, familiekin elkarlanean egitea planteatzen dute, "etxean ere euskararen erabilera sustatzeko".

Orozko

Bizardunak taldearekin itxi du Orozko rock jaialdiak bere azken edizioko kartela

Bizardunak kontzertuetako bat martxoan. **Kulturaz**

Testua
Aitor Aspuru Saez

Birakozken kontzertuaren bezperan bertan jakinarazi du Orozko rockeko antolakuntzak zein talde hautatu duten bere ibilbideari amaiera bikaina emateko. Hain zuzen, Bizardunak izango da jaialdiaren azken edizioko talde izarra.

The Pogues erreferente duen folk talde nafarrak AiaraIdeia txertatu du bere agur biran, Azken iraina izendatu dutena. Izan ere, musika banda aspaldi desagertu zen, baina aurten azken bira egiteari ekin diote eta horrela bere alea jarriko diote Orozko rockeko agurrari ere.

Maiatzaren 24an ospatuko dute azken jaia eta Swamp String-

Folk musika taldeak Azken iraina biraren barruan **joko du Orozkon maiatzaren 24an**

band, Arene 6, Nevadah, Barrrik, Moonshine Wagon eta AK & LA Woman talde eta DJekin osatu dute kartela.

Sarrerak erosteko bi modu daude, Itxina tabernan edo webgunean. Berez, musika emanaldiaren prezioa 15 eurokoa da, baina herri bazkaria ere egingo dute eta bi ekintzetan parte hartzeko 25 euro ordaindu beharra dago.

Antolatzaileek otsailean aurreratu zuten azken edizioa izango zela, dirulaguntzak eskuratzeko zailtasunak gero eta handiagoak baitira. Halaber, zazpi urtez jaialdia prestatu eta gero, nekea eta errelebo faltaren zama ere nabaritu dute sustatzaileek.

Amurrio

Webgune berria estreinatu du Amurrio Antzokiak, bere 20. urteurrenaren testuinguruan

Testua
Txabi Alvarado Bañares

Atari digital berria estreinatu du Amurrio Antzokiak. Webgune berri hori "urrats garrantzitsua" dela adierazi du Udalak, "udalerriko kultura komunikazioa modernizatzeko eta hobetzeko pro-

zesuan". Tokiko erakundearen aburuz, "aurrerapen nabarmena" eman da aurreko webgunearekin alderatuta, "diseinuberrituarekin, eduki gehiagorekin eta nabigazio askoz ere intuitiboagorekin" baitago. Ataria orain berritua ez da ausazko erabakia izan. Izan ere, hogeitaz betetzen ditu Antzo-

kiak aurten, eta hainbat ekimen burutzen ari dira efemeridea ospatzeko. "Ikusle bakoitzaren esperientzia lehen kliketik hasi nahi dugu, eta gure aretoko funtzio bakoitza bezain gertuko, abegikorra eta profesionala izatea", azaldu du Naiara Barallobre jaietako zinegotziak.

Amurrio

75 urtetik gorakoen etxeetara bisita pertsonalizatuak egitea eskainiko dute Amurrioko Udaleko Gizarte Zerbitzuek

Baranbioko Administrazio Batzarra, artxibo irudi batean. Aiaraldea.eus

Testua
Aitor Aspuru Saez

Hainbat ekimen abiatu dituzte Amurrioko Udaleko Gizarte Zerbitzuetatik, zerbitzua "hurbilekoa, prebentzioan oinarritua eta deszentralizatua" izan dadin. Biegitasmo zehatz nabarmendu ditu tokiko erakundeak. Alde bate-tik, azaldu dute gutun pertsonaliza-tuak bidaltzen hasi direla 75 urtetik gorako bizilagunei. "Komunikazio horren bidez, Gizarte Zerbitzuak etxeko bisita bat eskaintzen die, es-kura dituzten baliabide eta presta-zioen inguruan informatzeko, bai-ta beharrianen goiztiar detekzioa indartzeko ere", azaldu dute.

Bilera Batzarrekin
Bestetik, "laguntza-sare bat" sor-tu nahi dute Udaleko Gizarte Zerbi-

tzuek landa-eremuan, eta lehen bi-lera bat egin dute horretarako uda-lerriko bederatzi Administrazio Batzarretako ordezkariekin. Modu horretan, "eremu bakoitzaren be-rezitasunak eta beharrak" identi-fikatu dituzte, eta "ekintza bate-ratuak ezartzea" ere adostu dute, "hala nola informazio-saioak, bi-sita pertsonalizatuak eta ahulta-sun-egoeran dauden pertsonen-tzako laguntza-ekimenak abian jartzea". Hala azaldu du Gizarte Ekintza-ko zinegotzia den Laura Fernan-dezek. Bere hitzetan, "etxek etxe-ko bisitak eta gutun pertsonali-zatuak erabiliz" ez dute soilik "es-kura dauden baliabideei buruzko informazioa" eskaintzen, "ahulta-sun-egoerak sortarazi ditzaketen edozein egoera garaiz detektatze-ko" ere balio duelako ekimenak.

QUICK PC REPAIR
Informatika argi eta erraz

ETXEZ ETXEKO ZERBITZUA
gainkosturik gabe

- Salmenta · Konponketak
- Informatika-ekipamenduen eta STen inguruko prestakuntza ematen dugu negozio eta etxeetarako
- Bezeroaren premietara egokitutako fakturen eta tiki ten diseinua, eta kudeaketa-programen diseinua

Galdetu PC eta ordenagailu eramangarrien **REMOVE PLAN**ari buruz

Dionisio Aldama 2, AMURRIO · 685 70 19 56 · 945 03 48 12
www.quickpcrepair.es · quickpcrepair@quickpcrepair.es

"EZ DUGU USTE HAPOA LEGEALDI HONETAN ONARTUKO DENIK, BAINA GARRANTZITSUA DA PAUSOAK EMATEA"

Ainize Gastaka

Ainize Gastaka Martinez izan da Azalera saio-ko lehen gonbidatua. Herriko aktualitateko hainbat gairi buruz galdetu genion Laudioko alkateari.

"OSO ZAPORE GARRATZA UTZI DIGU GUARDIANEN ITXIERAK, ENPRESAREN JARRERA ESPERO GENUEN, EZ ORDEA HAINBAT LANKIDERENA"

Aitor Peral

Guardianeko LABeko ordezkaria bere kalera-tzea jaso zuen goizean bertan bertaratu zen Azalera podcastera.

"AIARA BATUZEK ESAN DIGU OPOSIZIO ERAIKITZAILEA EGINGO DUELA, ETA MOMENTUZ HORRELA IZATEN ARI DA"

Karmele Poblacion

Aiara Batuzek udal gobernua utzi berritan ber-taratu zen Karmele Poblacion Azalaera pod-castera. Aiara Batuzek udal gobernua utzi berritan ber-taratu zen Karmele Poblacion Azalaera pod-castera. Aiara Batuzek udal gobernua utzi berritan ber-taratu zen Karmele Poblacion Azalaera pod-castera.

"GIZARTE SEGURANTZAREN JOKABIDEA ZALANTZAN JARTZEN DU AMIANTOAGATIK HILDAKO ACEROS DE LLODIOKO LANGILEAREN SENTENTZIAK"

Jesus Uzkudun

Vicente C.R langilea Aceros de Llodion arnas-tutako amiantoaren ondorioz hil egin zela eba-tzi du epaitegiak. Kasu horri buruz mintzatu gara Jesus Uzkudun Illarramendirekin

Argazki erreportajea

SUZIRI ETA DANBOR HOTS ARTEAN ABIATU DA AIARALDEKO JAI-MARATOIA. ASTE ETA HILABETE BIZIAK DATOZ. SAN PRUDENTZIO BEZPERAKO ERRETRETAK ETA AIARA ETA SAN JOSE AUZOKO JAIK ETORTZEKE DAGOENAREN MOKADUA BAINO EZ DIRA IZAN.

Hasi da Aiaraldeko jai-maratoia

Testua **Aimar Gutierrez Bidarte**

Danbor hots artean ekin dio Aiaraldeko 2025eko jai-maratoiari. San Prudentziko erretreteak bizilagun ugari batu zituen eskualdeko udal-erri arabarretako plazetan. Danbor kolpeekin bakarrik ez, suziriak lehertuta ere abiatu dituzte festak Aiara eta Amurrioko San Jose

auzoan. Otxomaioak eta Gardea auzoko jaiak ate-joka dauden honetan, atsedenerako atarte gutxi izango dute aiaraldearek.

Kani Bilbao gogoan

Bereziki hunkigarria izan zen San Prudentzio bezpera Laudion. Ohiko kalejira eta barraskilo-janari, otsailan zendu zen Rakatapla elkarteko Kani Bilbao Unzagari omenaldi

berezia eskaini zioten erretretan, Agur Jaunak kantua bere omenez joz. Bilbaoren alabak berak altxatu zuen ikurrina udaletxeko balkotik gauerdia iristerakoan.

Egun biziak

Egun eta aste biziak datoz eskualdera. Aiaraldea.eus atarian kontsultatu daitezke agenda deiladi guztiak, baita jaietako jarraipen zabalak ere.

Argazki erreportajea

KOMUNIKAZIOA
DISEINU GRAFIKOA
BIDEOGINTZA
ITZULPENGINTZA
INTERPRETAZIOA
PUBLIZITATEA

Komunikazio agentzia integrala

Argazki erreportajea

Argazki erreportajea

Elkarrizketa

“IRUDITU
ZITZ Aidan
LUIAONDOK
BERE IKURRA
BEHAR
ZUELA”

AIMAR RODRIGUEZ DOMINGUEZ IBERNIA “ADRI”-k (Luiaondo, 2008) BI ZALETASUN DITU, ARMARRIAK ETA MARRAZTEA. BIAK BATUTA SORTU ZUEN LUIAONDOKO IKURRA ETA EZ DA ESKU ARTEAN DUEN PROIEKTU BAKARRA.

Testua eta argazkia
Aitor Aspuru Saez

Luiaondoko ikurra sortu duzu, nola bururatu zitzaizun ideia?

Pentsatu nuen Luiaondok ikur edo armarri bat behar zuela. Luze hausnartu nuen horri buruz eta ez nengoen ados egoerarekin, uste nuen konpondu behar zela. Hor-taz, sortu nuen nik.

Ofiziala da?

Administrazio Batzarrak hartu du bere gain, baina Arabako Foru Aldundiak ez du onartu oraindik. Prozesu oso luzea da.

Zein elementu ditu ikurrak?

Atzean bi kolore daude, gorria eta urdina. Marra diagonal bat dago, urdina, eta harmarrian badaude bi otso Otazuko zubian, eta gurutze bat Malatoko Zuhaitzaren omenez. *Gure lege zahar* lema ere badago, eta ura ere, Nerbioia, hain zuzen. Ezkurak ere badaude. Gorria eta urdina hautatu nituen ondo geratzen direlako, baina baita Luiaondoko jaietan jantzia erabiltzen direlako ere.

Nondik agertu zen behar hau?

Nik gogoko ditut armarriak, gehienbat. Heraldikako sinbologia oso garrantzitsua da ikurren izaera islatzeko.

Ordezkatzen du herrialde bat, edo hiri bat. Lilura sortzen dit mundu honek.

Armarri asko ditut gogoko eta forma ezberdinekoak dira. Adibidez, Katalunian ronbo itxura dute. Euskal Herrian karratuagoak dira eta Espainian borobilagoak dira azpiko partean.

Nire ustez, Parisko armarria oso polita da. Itsasontzia dauka, ura...

Zuk asmatu eta marraztu duzu ikurra, ezta?

Bai, denbora eta praktika beharrezkoa da ondo marrazteko. Ez da oso erraza, baina lan ginda lortzen da.

Komikiak egitea ere gogoko duzu.

Bai, Cabrales familia sortu dut. Horrez gain, bigarren saria irabazi nuen Gasteizko komiki lehiaketa batean, Crash Comicen, iaz, hain zuzen. Lehenengo aldiz parte hartu nuen horrelako ekimen batean.

Nire erreferentea da Andre Frankin. Belgikarra zen eta inspirazio oso handia da niretzat. Bereziki, Gaston Lagaffe pertsonaia.

Jarraituko duzu marrazten?

Bai, nire asmoa da ikasturte amaierako lan gisa komiki sorta sortzea. Denbora librean ikasi nuen marrazten eta gero Amurrioko Kultura Etxean arte ikastaro batean eman nuen izena. Orain akademia batean nabil Bilboko

Santutxu auzunean. Nabaritu dut hobeto dudala anatomiarekin, akzio lerroarekin... Tabletarekin marrazten dut.

Lehiaketa gehiagotan parte hartzeko prest zaude?

Portugaleteko komiki lehiaketan egingo dut. Maiatzean bidali behar dut lana.

Zure proiektu izarra, dena den, Cabrales familia da, ezta?

Bai, nagusiagoa naizenean egin nahi dut. Momentuz garatzen ari naiz. Bakarrik sortu ditut pertsonaiak. Euskal gizartearen satira bat da. Pertsonaia asko egin ditut. Cabrales familia da protagonista, eraikin berean bizi dira beste hiru familiarekin. Komunitate berean. Horietako familia bat Opus Deikoa da, adibidez.

Edonola ere, badaude aitaren lagunak eta lankideak, bere kuadrilla. Lantegi batean behar egiten du, baina sortu ditut ere nekazariak, aitaren buruzagia, suhiltzailea eta soroslea —maiteminduta daudenak—, butano saltzailea, futbol epailea, crossfit entrenatzailea, Senegal, Txina, Peru, Errusia, Maroko eta Japoniatik etorritako herritarrak, medikua, apaiza, liburuzaina, poliziak, Ratisbona familia, familia abertzale bat, Guardia Zibil bat...

Pertsonaia zerrenda daukat nire sakelakoan eta gero diseinua egiten dut. Denbora behar dut pertsonaiak eta tokiak pentsatzeko.

2025eko

Kokorikoren udako eskaintza

BASOAN EUSKARAZ JOLASEAN

Ordutegia

Astelehenetik ostiralera, 9:00etatik-15:30etara

Tokia

OLARTE AUZOA (Laudio)
Haurrak Luiaondon jaso eta itzuliko dira,
Udalekua **baso batean** garatuko dugu.

Adina

2015-2022 urte bitartean jaioetako haurrak

Txandak

1. Ekainaren 23tik 27ra
2. Uztailaren 7tik 11ra
3. Uztailaren 14tik 18ra
4. Uztailaren 21etik 24ra
5. Uztailaren 28tik abuztuaren 2ra

Prezioa

ASTE 1:	4 ASTE:
Bazkideak 85€	Bazkideak 320€
Ez bazkideak 95€	Ez bazkideak 360€

HAURREI BAZKARIA EMANGO ZAIE

Jantoki zerbitzua prezioaren barruan sartzen da

BESTEAK

IKERTZAILE BIHURTU

Abuztuaren 4tik 8ra / 9:30-13:30etara / FAKTORIAN

ZUHATZAKO V. FAMILIA ABORDAIA

Urriak 4 eta 5 / Izena emateko azken eguna: uztailak 31

IZEN EMATEA Maiatzaren 2tik aurrera

• Leku mugatuak daude:

Ez-bazkideen kasuan ordainketa dataren arabera gordeko dira plazak.

Bazkideen kasuan izen emate ordenaren arabera.

• Izena emateko azken eguna txanda bakoitza hasi baino astebete lehenago itxiko da.

TELEFONOZ 693 85 53 12 (Aritz) / INTERNET BIDEZ www.faktoria.eus

SORGINKERIEN UDALEKUA OZAETAN

EGUNA ETA GAUA ELKARREKIN
MAGIAZ BETERIK PASAKO DITUGU

Darak Irailaren 2tik 5era

Tokia Garaion (Ozaeta, Araba)

Adina 2013-2019 urte bitartean jaioetako haurrak

Prezioak Bazkideak 180€ / Ez-bazkideak 200€

URDUÑATIK-ARRANKUDIAGARA

AIARALDEA IBILIZ 3. UDALEKU IBILTARIA

Data Ekainaren 30etik uztailaren 6ra

Ekainak 30, 10:00etan hasiera / Uztailak 6, 12:00etan bukaera

Adina DBH3- BATXI 1 (2011 - 2008)

Prezioak Bazkideak 85€ / Ez bazkideak 100€

Elkarritzeta

“PENA HANDIA EMATEN DIT MODU HONETAN **KIOSKOTIK ALDE EGIN BEHAR IZATEAK**”

MARIA ASUNCION JIMENEZ (Amurrio, 1961) AMURRIOKO KIOSKOAN EGON DA GOIZERO-GOIZERO AZKEN HAMALAU URTEETAN. ORAIN PERTSIANA IXTERA ETA ERRETIROA HARTZERA DERRIGORTUA IKUSI DU BERE BURUA, ALOKAIRUAREN PREZIOA EZIN ORDAINDUTA.

Testua eta argazkia
Aimar Gutierrez Bidarte

Maiatzaren 13an erretiroa aurretiaz hartu eta kioskoaren pertsiana jaitsiko duzu betiko.

Hogeita sei urte daramatzat Amurrioren lanean. Tren geltokiko tabernan aurrena, eta herriko kioskoan gero. Uztailearen 1ean beteko dira hamalau urte kioskoan lanean hasi nintzela.

Pandemiaz geroztik % 70 jaitsi dira salmentak. Egoera horren aurrean, urtero-urtero jo dut Udalera kioskoaren alokairua jaisteko eskatzeko. Niretzat nahiko altua da alokairuaren prezioa. Udalean ezezko borobila eman zidaten, ez zidatela alokairuaren prezioa aldatuko.

Iaz joan nintzen azkenekoz, eta ezezkoa berriro jaso nuenean, erretiroa aurretiaz hartzea erabaki nuen. Ur-

tebete falta zait jubilatzeke, baina nahiago dut pentsioan zertxobait galdu kioskoaren gastuei aurre egin ezinda jarraitzea baino.

Prensa idatziaren beherakada nozitu duzu.

Izugarrizko jaitsiera egon da, % 70eko beherakada beherakada oso handia da. Erreparatuz gero, aldizkariak ere gutxi ditut erakuslehoan. Internet bidezko prentsa erabat gailendu da.

El Correo da nik gehien saltzen dudana egunkaria. El Correoren urtebeteko online bidezko harpidetza 50 eurokoa da; aldiz, egunkaria egunero-egunero erosiz gero, 64 euro gastatu behar dituzu hilabetea.

Jende nagusiak erosten du prentsa nagusiki, bezeroak hiltzen doaz, eta horrekin batera kioskoak baita ere. Gainera pentsioak baxuak diren garai honetan, jendeak ogia

eta egunkariaren artean aukeratu behar badu, ogia erosiko du, noski. Prentsa tabernan irakur daiteke.

Zenbatekoa da alokairua?
483 euro ordaintzen ditugu.

Udal zerbitzu bat da.

Bai, kioskoa Udalarena da. Udalari ordaintzen diot alokairua. Gero gastu gehiago ditut nik: autonomo-kuota, aseguru, gestoria... gastu horiek, gainera, alokairua bezala, igo egin dira azken urteetan KPIaren gorakadarekin batera, logikoa den bezala.

Zer argudiatzen du Udalak alokairua ez jaisteko?

Diote ezin dela alokairua jaitsi, kontratuak ez duela hori ahalbidetzen. Kontratuak hori badio, ni puntu

Elkarrizketa

batera arte ados egon naiteke, baina aukera zuten alter-
natibaren bat eskaintzeko.

Udalak ez du inolako alternatibarik eskaini?
Ez didate ezer eskaini. Alokairua jaiste ahal zida-
tenean diru-laguntzaren bat eman ahal zidaten galdetu
nien, eta hori ere ukatu didate. Badira negozioei bidera-
tutako udal-laguntzak, baina ez didate hori ere eskaini.
Alkateari zuzenean galdegin nion, ea aukerarik zu-
ten niri alokairuaren prezioari aurre egiteko diru-la-
guntza bat emateko, eta nik dirua jaso beharrean zu-
zenean alokairutik deskontatzea, modu horretan Uda-
laren esku jarraituko luke dirua. Alkateak esan zidan
ezetz, hori ezin zela egin.
Ez dut ulertzen. Laguntza asko ematen dira, eta nik
ezin dut bakar bat ere jaso?

**Zuk, egoera horren aurrean, nahiago izan duzu per-
tsiana jaiste a.**
Bai. Lehen aipatu bezala, nahiago dut jubilazio zer-
txobait txikiagoarekin erretiratzea hilabetez hilabete
gastu handiei aurre egitea baino. Pena handia ematen
dit modu honetan alde egin behar izatea.

Nola hasi zinen kioskoan lanean?
Nire senarrak eta nik Amurrioko tren geltokiko ta-
berna kudeatzen genuen. Josunek, kiosko aurreko
saltzaileak, erretiroa hartu behar zuenean, Pablo Isa-
si alkatea gure bila etorri zen tabernara.
Guk prentsa saltzen genuen tabernan. Garai hartan
beharrezkoa zen lizentzia izatea egunkariak saldu ahal
izateko, eta guk baimen hori genuenez, kioskoa kudea-

tzea eskaini zigun Pablok, Amurrio egunkaririk gabe
geratu ezin zela argudiatuta.
Gure artean komentatu genuen eta aurrera egitea era-
baki genuen, baina azpimarratzekoa da alkatea bera
etorri zela gure bila kioskoa kudeatu genezan. Gaur
egun, ordea, pertsiana jaitsiko dugu eta hemen ez da
ezer gertatu.

**Kartela eskegi duzu kioskoan zure erabakiaren be-
rri emateko. Zer nolako harrera izan du albisteak?**
Izugarrizko babesa jaso dugu herritarren aldetik.
Mundu guztiak nahi du zerba it egin: salaketaren bat,
manifestazioren bat... Bada Udalera alokairua jaisteko
eskatzera joan denik ere.
Nik guztiei esan diet, nahi izatekotan egiteko, baina
nire erabakia irmoa da, ez dut atzera egingo. Erretiroa
hartzeko beharrezkoa dudan guztia martxan dago. Kar-
tela eskegi nuenean erabakia irmoa zen, eta Udalak ba-
zuen horren berri.

Zein izan zen Udalaren erantzuna?
Zinegotzi batek WhatsApp mezua zabaldu zuen azal-
duz kioskoak ez zuela gehiagorako ematen, asko egin
duela behera idatzizko prentsak eta, norbaitek kios-
koarekin zer egin bazekien, Udalarekin harreman-
tan jartzeko.

**Errealitatea da Amurriok zerbitzu-publiko bat gal-
duko duela.**
Herritarrek zerbitzua galduko dute bai. Ni asko mu-
gitu naiz azken hilabeteetan herritarrak ahalik eta gu-
txien kaltetzeko. La Vitoriana okindegikoekin hitz egin

dut haiek har dezaten prentsa zerbitzua maiatzaren 14tik
aurrera, eta badirudi horrela izango dela.
San Joseko estankokoekin ere hitz egin dut, eta berta-
ra bideratuko ditut kioskora astero etortzen diren hain-
bat bildumazale. Ikasturte hasieran hasi ziren bilduma-
ren bat edo beste egiten, eta ez nuen nahi bilduma er-
dizka huts zezaten.
Nik ahalegina egin dut herritarrek hainbeste estima-
tzen duten zerbitzua izaten jarrai dezaten.

**Hamalau urte eman dituzu egunkariak saltzen. De-
netarik ikusiko zenuen.**
Oso harreman estua sortu da urte hauetan guztietan
herritarrekin. Oso eskertuta nago jendearekin sortu di-
tudan harremanekin. Jendearen elkargune bilakatu da
kioskoa urte luzez. Garai batean egundoko ilarak sor-
tzen ziren egunkariak erosteko.
Lan sakrifkatua izan da. Urteko ia egun guztietan za-
baldu dugu kioskoa, 362 egun urtean. Larunbat Santuan,
Gabonetan eta Urte Berri Egunean itxi dugu soilik. Ho-
tza edo sargoria, hemen egon gara beti, goizean goize-
tik. Baina eguneroko lan atsegina izan da.

Kioskoak desagertuko direla uste duzu?
Zoritzarrez bai. Kiosko bat ixten denean ez da berri-
ro zabaltzen.

Zer plan duzu behin erretiroa hartuta?
Illobez gozatzea, senarrarekin batera nonbaitera bi-
daiatzea eta bizitza bizitzea. Eskerrak eman nahi diz-
kiet bezero guztiei, urte hauetan guztietan nirekin ego-
teagatik eta eman didaten babesagatik.

Erreportajea

Artziniegako, Amurrioko eta Laudioko dozena bat mus-jokalari Segovian izan dira, Mus Olinpiadan parte hartzen. Encina Arrazuria artziniegarrak zuzendu du taldea, eta bizitako esperientziaren inguruan mintzatu da Aiaraldea Komunikabidearekin.

“Inoiz ez bezala jokatu, betiko moduan galtzeko”

Mus jokalaria amorratua da Encina Arrazuria, eta Encina Lagunak izeneko taldea sortu du. Aiaraldea.eus

Testua eta argazkiak **Almar Gutierrez Bidarte**

Ez dira Pariseko Olinpiar Jokoak, baina ziur garrantzi berdineko hitzordua izan dela mus-zale asko eta askorentzat, baita Aiaraldeko zenbait lagunentzat ere. Mus Olinpiada jokatu zen iragan apirilaren 11, 12 eta 13an, Segovian. Asesmus Elkartek urtero antolatzen duen hitzordua da Mus Olinpiada, Espainiako Estatuko karta-jokoaren ekitaldi jendestuenetako bat. Bertan izan dira eskualdeko dozena bat mus-jokalari, Encina Arrazuria artziniegarrak zuzendutako tal-

dean. Taldekako txapelketa da Mus Olinpiada. Aurtengo edizioak 81 talde elkartu ditu eta talde bakoitzean hamar jokalaria, gutxienez. Orotara mila lagun baino gehiago batu dira Asesmus Elkartearen txapelketan.

“Taldelana du ardatz Olinpiadak, eta horretan aritu gara, taldea osatzen duten bikote guztien emaitzak dira garrantzitsuak”, azaldu dio Encina Arrazuriak Aiaraldea Komunikabideari, Segoviatik itzuli berritan. Pandemia aurretik sortu zuten Encina Lagunak taldea, 2019an, Artziniega, Amurrio eta Laudioko jokalariekin. Geroztik, urtero-urtero parte hartu dute Olinpiadan.

Taldekako lehia izanik “estrategia oso garrantzitsua” dela nabarmendu du artziniegarrak. “Koordinazio bikaina behar duzu zure bikotearekin, eta aurkariaren arabera taldeko bikote batek edo beste batek parte hartzen du”. Zonalde desberdinetako mus-jokalarien aurka aritzea zaila dela ere azpimarratu du Encina Arrazuriak: “Tokian toki musaren arauak eta jokatzeko moduak desberdinak dira. Norberak azkenean bere jokatzeko-estiloari eustea da gakoa; ezin zara korapilatu Madrilgo bikote batek beste modu batean jolasten duela ikusten duzunean”.

Arauak ere aldakorak izan ohi

dira tokian toki. Olinpiadan, esaterako, debekatuta zegoen imintzioka egitea, Encinak “zentzugabeko” jo duen araua.

Partida maratonia

Musean jokatzeari eskaini zioten asteburua, ia atsedunik gabe. “Ostiral iluntzean hasi eta igandera arte egon ginen jokatzeko”. Otorduetarako atsedendia kenduta kartak eskutan igaro zituzten egunak. Ostiralean goizaldeko 3:00rak arte luzatu ziren jokoan eta larunbatean bederatzia partida jokatu zituzten. Hiru partida galdu arte iraun zuen bikote bakoitzak lehian. Kanporatutako bikoteak, ordea, B tx-

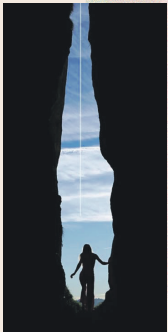
pelketa batera igarotzen dira, aiaraldearrek aukera izan zuten bertan ere sariren bat eta beste lortzeko, baina azkenean kale egin zuten. “Inoiz ez bezala jokatu genuen, betiko moduan galtzeko”, barre artean laburbildu du Arrazuriak eskualdeko jokalarien parte hartzea. Ez da damutzen “ederki” pasa zutela ziurtatu du eta.

Mus-jokalari amorratua izateaz gain, Asesmus Elkarteko delegatua ere bada, berari dagokio orain Espainiako Estatuko XIV. Master Nazionaleko hainbat partida antolatzea. Hurrengo maiatzaren 17an, Arespalditzako udal-txean.

Babestutako edukia

4, domeka
19:00 · Faktorian
EMANALDIA/
MATTALINGO ALABA
IKUSKIZUN LITERARIO MUSIKATUA
BAZKIDEEK 5€
EZ-BAZKIDEEK 6€
#KULTURFAKTORIA

8, eguena
19:00 · Faktorian
ZINEMA SAIOAK/
HAIZE LERROAK
DOKUMENTALAREN PROIEKZIOA ETA JANIRE ETXABE ZUZENDARIAREKIN SOLASALDIA
DOAKOA
#KULTURFAKTORIA

9, barikua
11:30 · Faktorian
FORMAKUNTZA/
ANIZTASUNA AISIALDIA HEZIGARRIAN
DOAKOA
#KUKULAI
#HEZKUNTZAFKTORIA

Izen-ematea beteta!

10, zapatua
11:30 · Faktorian
TAILER BIZIAK/
KERAMIKA
AITZIBER DUARTEREKIN
BAZKIDEEK 20€
EZ-BAZKIDEEK 25€
#FEMINISMOFAKTORIA
#BORBORELKARTEA

15, eguena
19:00 · Faktorian
ZINEMA SAIOAK/
OMBUAREN ITZALA
DOKUMENTALAREN PROIEKZIOA ETA PATXI BISQUERT ZUZENDARIAREKIN SOLASALDIA
DOAKOA
#FEMINISMOFAKTORIA

17, zapatua
11:30 · Faktorian
KOKORIKO/
PIRATEN EGUNA
HAUR ETA NERABEEN EGUNA!
DOAKOA
#HEZKUNTZAKTORIA

20, martitzena
18:30 · Faktorian
FAMILIEN KABIA/
HAURREN GARAPENERAKO JOSTAILU ETA JOLASAK
JULENE ONAINDIA ETA ARITZ LILIREKIN
DOAKOA
#HEZKUNTZAKTORIA
#KOKORIKO

22, eguena
19:00 · Faktorian
BAKA(I)RRIZKETAK PROBALEKUA/
ASIER GALARZA, ESTI CURIEL ETA MANEX ASTIGARRAGA
BAZKIDEEK 5€
EZ-BAZKIDEEK 6€
#KULTURFAKTORIA
#KOMUNITATEA

25, domeka
11:00 · Faktorian
KOKORIKO/
0-3 URTEKO HAURRENTZAKO JOLAS LIBRERAKO ESPAZIOA
BAZKIDEEK 5€
EZ-BAZKIDEEK 6€
#HEZKUNTZAFKTORIA
#FAMILIENFAKTORIA

28, eguaztena
18:00 · Faktorian
SAIO IREKIA/
MINA ESPAZIOA
LIBE ESTEBARANZ SORMEN EGONALDIAN
DOAKOA
#KULTURFAKTORIA
#SORMENEGONALDIAK

29, eguena
18:00 · Faktorian
AURKEZPENA/
FAKTORIA EUSKARAHAL-DUNTZEN
DOAKOA
#EUSKARAFKTORIA
#KOMUNITATEFAKTORIA

BARIKURO
17:00etatik aurrera · Faktorian
HAUR ETA FAMILIENTZAKO JOLASERAKO GUNE BEREZIA.
FAKTORIAN EGUNEROKOAN TOPATUKO EZ DEN JOLASERAKO MATERIAL BEREZIA TOPATUKO DUTE FAMILIEK. FAMILIEK KUDEATUKO DUTE ESPAZIOA.
#HEZKUNTZAFKTORIA
#KOKORIKO

WWW.FAKTORIA.EUS

INFORMAZIO GEHIAGORAKO:
HARPIDETU GURE WHATSAPP KANALERA!

Elkarritzeta

“SURF-ARGAZKILARITZA ARTEAREN ETA NATURAREN AKZIOAREN KONBINAZIO PERFEKTUA DA”

ASIER GARCIAk (Aiara, 1986) AIPAMENA LORTU DU BILBAO SURF FILM FESTIVAL JAIALDIAN “REFLEJOS PRIMITIVOS” ARGAZKIARI ESKER. SURFA ETA ARGAZKILARITZA DITU PASIO, ETA HORRETAZ MINTZATU DA AIARALDEA KOMUNIKABIDEAREKIN.

Testua **Almar Gutierrez Bidarte**
Argazkiak **Asier Garcia**

Aipamena lortu duzu Bilbao Surf Film Festival jaialdian.

Hainbatetan aurkeztu naiz Bilbao Surf Film Festival jaialdira. Surfarekin lotutako ikus-entzunezkoen jaialdi entzutetsua da. Aurtengo honetan argazki-lehiaketa irabazi dut, epaimahaiaren kategorian. Herrialde askotako argazkilariak aurkeztu dira, sorpresa izan da irabaztea.

Nondik datorkizu surf-argazkilaritzarekiko pasioa?

Nire argazkilaritzarekiko pasioa surfa praktikatzan hasi nintzenean piztu zen. Ohartu nintzen liluragarria zela surflariaren eta akzioaren irudi horiek harrapatzea. Geroztik, ikasiz eta teknika hobetuz joan naiz. Hastapen garai haietan nik oso gogoko nuen itsasora joan eta surflariaren

eta argazkilariaren arteko konexio hori ikustea. Esango nuke oso momentu berezia dela hori: argazkilariak arreta guztia du jarrita gertatzen ari den horretan, eta akzioaren detailerik txikienean zentratzen da. Bada istorio bat kontatzeko beste modu bat ere.

Zer izan zen lehenago, argazkilaritza edo surfa?

Ez, surfa izan zen lehenago.

Eta zein izan zen pizgarria?

Ni normalean surfean ibiltzen naizen zonaldean bada surf-argazkilari taldetxo bat. Egun batean hainegana hurbiltzea erabaki nuen, eta gutxika-gutxika hasi nintzen zaletasuna garatzen.

Zeintzuk dira surf-argazkilaritzaren ezaugarriak? Ez dirudi argazkiak egiteko ingurune erosoa denik.

Uretan sartzen zarenean baldintza guztiak oso aldakorak

dira: korronteak, mareak, argiaren islak, kontrasteak... Kamera babesteko ondo zigilatutako karkasa behar duzu. Gainerakoan, ohiko argazkilaritza bezalakoa da. Egia da zailagoa dela ondo kokatzea. Igeri egin behar duzu, olatuaren gailurrera iritsi...

Argiari dagokionez, niri egunsentiak eta ilunabarrak gustatzen zaizkit gehien bat argazkiak egiteko, une horien bila jotzen dut sarrien.

Hain zuzen ere, ilunabarrean egindako argazki batekin irabazi duzu Bilbao Surf Film Festival jaialdia.

Bai, *Reflejos Primitivos* deitzen da argazkia. Gizakiaren eta naturaren arteko lotura sakona eta antzinakoa sinbolizatzen du. Jatorrira itzultzea da. Gero eta bizkorragoa, askoz deshumanizatuagoa eta askoz ere iragankorragoa eta materialagoa den mundu honetan, gure sustraiekin berriro konektatzeko beharra islatzen saiatu naiz argazkian. Gaur egungo ikuspegi antropozentristarekin apurto eta

Elkarritzeta

natura jarri nahi izan dut erdigunean. Uste dut gizakiok naturarekin izan dugun harreman estua alde batera uzten ari garela.

Surfak badu errelato horri aurre egiteko gaitasuna?
Bai, naturarekin harremanetan egotea da gakoa, eta hura babestea. Jacques Cousteauk esaten zuen maite dugun hori zaintzen dugula. Beraz, natura maitatuz gero, hura zainduko dugu.

Esango zenuke zure argazki guztien erdigunean dagoen gaia dela?
Aurreko urteetan aurkeztu nituen argazkiek ere ildo beretik jo zuten bai. Iaz Eneko Acerori atera nion argazkia aurkeztu nuen jaialdira, eta antzeko gai bat zuen erroan. Ni, ordea, nahiko *polibalentea* naizela uste dut, moldatuz eta eraldatuz noa.

Zerk erakartzen zaitu gehien surf-argazkilaritzatik?

“Natura da nire ingurunea, nire lekua eta hazteko espazioa”

Itsasoak transmititzen duen energia da uretan sartzerak bultzatzen gaituena. Oso berezia da surflariaren eta argazkilararen arteko konexio hori bilatzea. Niretzako surf-argazkilaritza, istorioak kontatzeko tresna izateaz gain, artearen eta naturaren akzioaren konbinazio perfektua da.

Baduzu argazkiak egiteko toki kuttunik?
Kantauri itsasoaren inguruan mugitu naiz betidanik: Landetan, Mundakan, Laredon... Baina niretzako Sopelana da erreferentziatzeko gunea. Hor ibiltzen naiz gehien argazkiak egiten. Kanariar Uharteak dira nire bigarren etxea, Lanzarote hain zuzen ere.

Afizioa duzu gaur gaurkoz surf-argazkilaritza. Nolako bilakaera nahiko zenioke eman zaletasunari?
Momentuz nire afizioa da, oso gogoko dut. Istorioak kontatzen eta errealitate berriak sortzen jarraitu nahi dut. Natura da nire ingurunea, nire lekua eta hazteko espazioa. Itsasoarekin konektatua egotea oso positiboa da niretzat.

Kultura

Amurriora heldu da Xabi Ramos natura-argazkilariaren erakusketa

Hamar urteko ibilbidea du Xabier Ramosek argazkilaritzan. **Xabi Ramos**

Testua
Maider Ramirez Martin

Xabi Ramos natura-argazkilaria Aiaraldeko eta Gorbeiaiko Altxorak erakusketa berriz ere heldu da eskualdera, urtarrilean Orduña Hiria Museoan ikusgai egon eta gero. Amurrioko La Casona aretoan egongo da oraingoan. Apirilaren 25ean eginzuten inaugurazioa eta maiatzaren 2ra arte bisitatu ahal da, 10:00-14:00 eta 17:00-19:00ko ordutegian.

Biodibertsitate argazkitan

"Beren pisuagatik erortzen diren zuhaitzak, iraungipenera kondenatutako tximeleta, ugaltzeko intsektuak imitatzen dituzten loreak eta hogeita gramoko eskaseko hegazti txiki bat, ur-

tean hamar mila kilometro baino gehiago egiten dituen". Autorearen hitzak dira horiek, Aiaraldeko eta Gorbeialdeko biodibertsitate ugaria 42 argazkitan jaso baitu, bertako paisaia, fauna eta flora hilezkortzen.

10 urteko ibilbidea

28 urte ditu Xabier Ramosek, eta dagoeneko hamar baino gehiago daramatza kamara eskutan eskualdetik barrena zein urrutiko paisaiekin momentu bereziak iruditan jasotzen.

"Proiektu honen helburua ingurune gizatiartu honen aberastasuna eta natura ondarea goraiatzeko da, eskualde horietako paisaia, fauna eta botanika bioaniztasunaren lagin baten bidez erakutsiz", azaldu du argazkilaria okondoarrak.

Rlantzek, Nagore Tamayok, Julen Zubietek eta Natalia Albenizek eskuratu dituzte Kultur Faktoriaren sormen bekak

Urtarrilean egin zen iazko bekadunen lanak aurkezteko jaialdia. **Aiaraldea.eus**

Testua
Maider Ramirez Martin

Aiaraldea Ekintzen Faktoriako kultur ildoak proiektu artistikoak babesteko bekak banatu ditu hiru garren urtez. 2025eko deialdian, Rlantz, Nagore Tamayo, Julen Zubiete eta Natalia Albeniz izan dira onuradunak. Eusko Jaurlaritzaren babesletzariesker, 4.000 euro banatu ditu kooperatibak osotara, 1.000 euroko lau bekatan banatuta.

Laguntza ekonomikoaz gain, bidelaguntza ere eskaintzen die kultura lantaldeak sortzaileei, bai eta elkarrenartekosareak sortzeko aukera ere, haien sorkuntza-lanetarako inspirazio iturri gertatzen direnak. Garatutako proiektuen emaitza edolaginak Faktorian aurkeztuko dituzte jendaurrean, ekainaren 27an egingo den jaialdian.

Faktoriako kultura ildoko arduradunek azaldu dutenez, parte hartze nabarmen ari da handitzen urterik urte, eta horrekin batera aurkeztutako proiektuen kalitateak. Horrek, eraberean, geroz eta gehiago zailtzen du epaimahaiaren erabakia. Antolatzaileak, hori bai, pozik agertu dira, diziplina ezberdinetako proposamen artistiko anitzak aurkeztu direlako, eta askok gainera Faktoriak berak dituen balioei ekarpena egiten dietelako.

Oraingo deialdi honetan, bi dira sarituak izan diren eskualdeko sortzaileak: Rlantz musikaria eta Julen Zubiete ikus-entzunetako sortzailea.

Rlantz, Uhinen dantza

Uhinen dantza proiektua garatu du Rlantzek bekari esker. Ziztada (Iruñe Elgezabal) abeslariarekin batera osatutako taldean zortzi urteko ibilbide oparoa egin du Rlantzek musikaren munduan: 2017tik daramatzate euskaraz reggae, rap eta dub kantakekoizten eta hiru disko eta hainbat EP plazaratu dituzte jada.

Oraingoan bakarka, musika elektroniko atmosferiko eta esperimentalarik lotutako proiektua garatuko du ekoizle amurriarra. Soinu-esperimentazioa oinarri hartuta, sintetizadoreak eta efektu analogikoak erabiliko ditu "testura aberatsak eta giro sakonak sortzeko", eta euskarak ere lekua izango du kanta batzuetan. Azpimarratu dutenez, zuzenekoak hartuko du pisua, efektu gehienak eta zenbait melodia uneen-uneen txertatuko baititu.

Julen Zubiete, Argi Jolasak

Julen Zubiete zinemagilearen Argi Jolasak proiektua ere izan da saritua deialdi honetan. Kuban, Ka-

talunian eta Madrilen ikus-entzunezkoetan trebatu da Zubiete, eta bere *Agur Artzai* dokumentala Mendi Film festibalean saritua izan zen.

Faktoriak eskaintako sormen beka *Argi jolasak* ikus-entzunezko lan esperimentalak garatzeko baliatuko du orozkoarrak, eta izenburuak adierazten duenez, argiak material ezberdinekin elkarrengaitan nola jokatzeko duen aztertu nahi du.

Eskualdetik kanpo

Nagore Tamayo eta Natalia Albeniz dira eskualdetik kanpoko bekadunak. Dantzaria dalehena, eta *No-lako Zura. Hileta bat inozentziari* pieza onduko du bekaren laguntzaz. Dantzagaraikidea, jotak eta *sample-rrak* bategingo dute "ama-alaba harremanaren arrakaleatik inozentzia hil, eta errealitateari pastel koloreak kentzeko" asmoa duen lan honetan.

Azkenik, arte plastikoei lotutako proposamen bat landuko du Natalia Albenizek. Pertsonok banaka zein kolektiboki hausnartzea da *Menditik ibili, Uretan sartu* proiektuaren asmoa, "gure nortasunaren erakuntzan naturaguneekin elkarrengaitan daukan rolari buruz". Gainera, espazio horiek hautemateko dugu moduaren inguruko gogoeta egitea ere bilatuko du lanak.

arrate
gestoria aholkularitza aseguruak

Utzi zure
errenta **24**
profesionalen
eskuetan

Iturralde kalea 2, AMURRIO
945 89 02 06
info@arrategestoria.com
www.arrategestoria.com

Errenta-aitorpenaren plangintza
gurekin egin ezazu.

20 urte baino gehiagoko esperientzia

Kultura

Playmobil erakusketa inauguratu zuten iragan apirilaren 11n Orduña Hiria Museoan. Euskoplay elkarteak Urduñako zenbait txoko eta pasadizo birsortu ditu jostailu famatuen figurak baliatuta.

Urduña hiria Playmobil eskalan

Playmobil erakusketa inauguratu zuten iragan apirilaren 11n Orduña Hiria Museoan. Aiaraldea.eus

Testua eta
argazkiak **Almar
Gutierrez Bidarte**

Playmobil jostailuen munduan murgildu da Orduña Hiria Museoa. Erakusketa berria inauguratu zuten iragan apirilaren 11n, Euskoplay elkartearen eskutik. Alemaniako jostailu ezagunak ardatz, Urduñari lotutako hainbat diorama muntatu eta ikusgai jarri dituzte museo-ko erakusketa aretoan.

Diorama nagusiak, gainera, eskualdeko sinadura darama. Unax Fernandez laudioar gazteak Erdi Aroko Urduña islatzen duen Playmobil maketa erraldoia prestatu du. Foru Plaza, Familia Sakratuaren eliza eta Aduana eraiki ditu, hiriari omenaldia eskaintzeko. Ez da Urduñari erreferentzia egiten dion diorama bakarra. Landetako Gaineko dolmenak, Txarlazo mendia edota Nerbioi Ur Jauzia ere ekarri dituzte Playmobil panpinen eskalara.

Euskoplay
elkarteak
Urduñako
zenbait txoko
eta pasadizo
birsortu ditu
**jostailu
famatuen
figurak
baliatuta**

Harrera ezin hobea

Orduña Hiria Museoko kideak oso pozik agertu dira erakusketak izan duen harrerarekin. "Beharrezkoa genuen haurrak erakartzeko zerbait antolatzea, eta Playmobil erakusketarekin bete-betean asmatu dugu", aitortu dio Josu Llano museoko kideak Aiaraldea Komunikabideari. "Haurrak gogotsu etortzen dira erakusketara, eta asko ari dira disfrutatzen". Urtebete baino gehiago eman dute museo-ko kideek erakusketaren atzetik. Euskoplay elkarteko kideek hainbat bisita egin dituzte azken hilabeteetan Urduñara, bozetoak egin eta maketak sortzeko ideien bila. Lan horretan bidelagun izan dituzte Orduña Hiria Museoko boluntarioak.

Ekainaren 29ra arte egongo da ikusgai erakusketa. Llanoren iritziz, sasoi "paregabea" da publiko gazteena museora bertaratzeko, udaberriko zein udako oporrak baliatuta.

Kirola

“BOLA-JOKOAREN INGURUAN JENDE GAZTEA ELKARTUZ GOAZ, BADAGO ETORKIZUNA”

LAS BOLAS LOCAS TALDEKO BI KIDE DIRA **LOREA LARREA** (Orozko, 1998) ETA **ANGELA APODAKA** (Markina, 1992). NESKA TALDEAK GAZTETASUNA ETA HAIZE FRESKOA EKARRI DIOTE BOLO ARABARRARI.

Testua eta argazkiak **Aimar Gutierrez Bidarte**

Las Bolas Locas taldeko kideak zarete. Zer da zehazki zuen taldea eta noiz sortu zenuten?

Lorea Larrea: Nik betidanik jolastu izan dut bolo arabarrera, aita eta ahizparekin. Beraiek talde propioa daukate, eta beti izan dut emakume talde bat sortzeko gogo. Duela pare bat urte lagun bati, Ainhoari, bota nion proposamena. Baiezkia eman zidan eta taldekide bila hasi ginen. Gorbeialdeko jaietan bati, besteari... taldekideak fitxatzen hasi ginen. Jai bakoitzean neska bat (barreak).

Zu Angela nola batu zinen taldera?

Angela Apodaka: Nik Lorea ez nuen ezagutzen, baina Ainhoa bai. Murgian tabernan topo egin genuen eta proposamena bota zidan. Nik ez nuen inoiz boloetan jokatu baina banuen probatzeko gogo. Gaur egun oso gustura nago taldean. Irrikaz nago igandea iritsi eta bolotan jokatzeko.

Nola jokatzen da bolo arabarrera, zeintzuk dira arau nagusiak?

A.A.: Lau bolorekin jolasten da, bolo bakoitzak bere izena du: kantoia, guarda... Bola *loma* deitzen den egurrezko ohol baten gainetik jaurti behar da. Bola jaurtitzeko tokia *parra* deitzen da. Oholaren amaieran bolorik garrantzitsuena jartzen da, kantoia. Bolak lehenengo bolo hori kolpatu eta karanbola moduko bat egitea da gakoa; hau da, lehenengo bolo horrek edo bolak gainerakoak kolpatzea ere.

Lehiaketa eta txapelketa desberdinak egongo dira.

L.L.: Txapelketa desberdinak daude. Badago gazteentzako lehiaketa bat 12-18 urte bitarteko gazteentzat; emakumeentzako lehiaketa bat, non taldeak txikiagoak diren, hiru emakumez osatuak; herriko jai bakoitzean badaude tokiko bola jaurtiketak; azkenik, Interpueblos deitzen den lehiaketa dago, hori litzake gure Champions Liga (barreak).

Interpueblos txapelketan 46 taldek parte hartzen dute, eta talde bakoitzean sei kidek jokatu behar dute. Taldeak multzoetan banatu eta igande bakoitzean herri desberdin batean egiten dira jaurtiketak, eta botatako bolo guztiak batu egiten dira jardunaldiz jardunaldi. Multzo bakoitzetik lehenengo postuetan geratu direnak kategoriatara batera joko dute eta gainontzekoek beste batera, lehenengo maila eta bigarren maila bailtzan.

Non jolasten da bolo arabarrera nagusiki?

A.A.: Arabako herri pilo batean jolasten da. Taldeari esker askotara joan gara. Azkenaldian, adibidez, Gesaltza Añanan izan gara.

L.L.: Elosu, Valluerca, Agurain... Arabako txoko guztietan daude bolatokiak. Laudion ere badago bat, Lamuza Parkean.

Bi urtez jokatu duzue Interpueblos txapelketa. Nolakoa izan da esperientzia?

A.A.: Guretzat oso-oso esperientzia positiboa izan da. Askok hobetu dugu. Hasieran ez genekien bola nola hartzen zen ere ez.

Nola gogoratzen dituzue zuen hastapenak bolo arabarrean?

A.A.: Oso harrera ona izan dugu boloen munduan. Lehenengo egunetan jendeak ikusten zuenean ez dakit zenbat neska gaztetxo bolatokian sartzen, oso deigarria zitzaion. Orain mundu guztiaren ahotan daude Las Bolas Locas. Harro sentitzen gara lortutakoaz.

Bolo arabarra aldatuz doa. Lehen gizonezko nagusien kontua zen, eta horrekin apurtzea lortu dugu.

L.L.: Interpueblos txapelketa jokatzen duen neska talde bakarra gara gu. Badaude talde misto gutxi batzuk, baina gehienak gizonezkoak dira.

Taldeak sortu genuenean, egun batzuk entrenatzen eman genituen. Nire aita lagundu gintuen ere. Behin federatuta gure lehenengo txapelketan eman genuen izena, Abetxukon. Bolatokia jendez gainezka zegoen, eta gogoan dut Angelak esan zidala pauso lar handia ari ginela ematen (barreak).

A.A.: Ni ez naiz pertsona lotsati bat, baina hainbeste jende zuk bola nola botako duzun begira egotea izugarria da. Bola jaurti ostean dagoen isiltasun hori ere kristona da.

Egia da jendeak asko lagundu gaituela ikasteko orduan, gehienontzako kirol berria zen.

Talde izaera indartsua duzue, sare sozialetan ere oso aktiboak zarete. Ohikoa da bolo arabarrean hori, edo salbuespena zarete?

L.L.: Badira sare sozialak dituzten taldeak, baina gehienak pertsona nagusienak dira. Gu azken finean sare sozialekin hazi gara, eta barregarria da batzuetan jende heldua horrelakoetan ikustea, potxoloak dira.

Txantxa modura ekin genion guk Instagram erabiltzeari. “Pakete” batzuk ginela adierazi nahi genuen, gure buruaren memeak egiten hasi ginen.

Kirola

Merchandising-a ere baduzue.

L.L.: Finalera sailkatuz gero, derrigortuta zaude taldeko ekipazioa eramatera, baina gainerakoan hautazkoa da. Gu beti goaz gure izerditako eta kamisetekin.

A.A.: Taldekide batek egin zizkigun diseinuak eta jendeari asko gustatu zitzaizkion. Erabaki genuen salgai jartzea ere, taldeko gastuei aurre egiteko. Berrehun izerditako baino gehiago saldu ditugu honezkeroko, tote-bag poltsak diseinatu ditugu ere. Taldeari ikusgarritasuna emateko baliatzen dugu.

Gaztetasuna eta freskotasuna ekarri diozue bolo arabarrari.

A.A.: Gero eta kontzienteagoak gara gure ekarpenaz. Taldeak geroz eta ohiartzun handiagoa ari da izaten: egunkarietan, irratian... Jendeak asko eskertzen digu egin-dako ekarpena.

L.L.: Gaztetxoek talderen bat edo beste ere gure atzetik dugu ere.

A.A.: Agian gehiegi da esatea erreferenteak garelako gazteentzat,

baina haien zatik bagara boloetan jolasteko motibazio bat ere, gazteek ere nabaritzea bolo arabarrean badagoela haien zatik tokia.

L.L.: Eta bereziki neskeentzat. Ikus dezaten hau ez dela soilik gizon helduen kontua.

Zer etorkizun dauka bolo arabarrak?

L.L.: Gazte asko daude jokatzeko. Egia da Arabako bolo aipatzera-koan burura datorkizun lehenengo irudia badela 60 urtetik gorako gizonezko kuadrilla batena, baina aldatuz doa hori. Herri txikietan badaude gazte kuadrilla ugari, zeinek bolo arabarra duten elkartze-ko eta herrian egoteko aitzakia: Zurbanon, Gereñan, Margaritan... Boloen inguruan jende gaztea elkartuz goaz, badago etorkizuna.

A.A.: Duela gutxi Arabako Bolo Federaziotik belaunaldi aldaketaren adibide ginelako aipatu zuten. Ziur daudela Arabako bolo ez dela hilko, erreleboa badagoelako. Hori guretzat izugarria da.

XIV. mendetik jokatzeko da bolo

arabarrera eta oraindik ere bizirik dago.

L.L.: Nik familia hitzarekin erlazionatzeko dut bolo. Gure artean harreman oso estuak sortu dira kirol honi esker.

A.A.: Nik Lorea ez nuen aurretik ezagutzen. Bolo arabarrak lagun oso on bat oparitu ditu.

Zailtasunak ere izango dira bidean.

L.L.: Egia da zenbait herritan bolatokiak desagertuz doazela, edo ez direla konpontzen. Aretan baze-koen bat eta estali egin zuten.

A.A.: Konpondu diren bolatokiak herritarren borondatez konpondu dira. Federaziotik lan handia ari da egiten laguntzak lortzeko, bai-na kirol handiek akaparatzeko dituzte arreta eta laguntza guztiak.

L.L.: Aita Arabako federazioko presidentea dut, eta lan izugarria egiten dute, borondate propioz. Duela sei-zazpi urte federazioa bera galzorian egon zen, gaur egun-ko kideek egoerari buelta eman zioten arte.

Kirola

FUTBOLA CD Orduñak Bizkaiko Kopa irabazi du berriz

Azken partidara arte itxaron behar izan dute garaikurra altxatzeko. **C.D. Orduña**

Testua
Txabi Alvarado Bañares

CD Orduñako emakumezkoek berriro lortu dute Bizkaiko Kopako onenakizatea. Herrialdeko bigarren mailako torneo eskuratzeara, ordea, ez da erraza izan.

Apirilaren 27an jokatu zuten azken partida Bizkeneskak klubaren kontra. Bi taldeak 19 punturekin berdinduta zeuden eta atzean Murgia zegoen, hirugarren, puntu bat gutxiagorekin. Hortaz, Kopako azken jardunaldian dena zen posible.

Printzipioz, Bizkeneskakeko jokalariek zuten abantaila, etxean jokatu zuten eta, baina ur-

duñarrek ez zioten inolako aukerarik eman pilota jokoan jarrituz tenean.

28. minutuan egin zuen lehen gola Paula Zarate Lopezek. 48. minutura heldu arte aiaraldearrek ez zuten bigarrena gehitu, Naroa Herrera Hernandori esker, baina handik gutxira heldu zen hirugarrena Naia Bergado Ruanoren eskutik, 67. minutuan. Laugarrena eta azkena 81. minutuan izan zen, Naroa Herrera Hernandok sinatuta.

Ez da lehen aldia CD Orduñako emakumezkoek Bizkaiko Kopa irabazten dutela. Izan ere, 2016an ere txapeldunak izan ziren.

BOLA Bea Isasi eta Oscar Olabarrieta gailendu dira Arabako Bolatoki Txapelketan

Aiaraldea Komunikabideak zuzenean eskaini zuen finala. **Aiaraldea.eus**

Testua
Txabi Alvarado Bañares

Apirilaren 13an ebatzi zen Arabako Bolatoki Txapelketaren 50. edizioa. Bea Isasi eta Oscar Olabarrietak jantzi zuten txapela, baina beste hainbatsariere banatu dituzte. Bi egunez luzatu ziren azken jaurtiketak Ke-

xaan eta Beotegin, eta Aiaraldea Komunikabideak zuzeneko emisioa eskaini zuen. Interneten daude ikusgai azken bi jardunaldiak. Azken sailkapenarekin, hamabost gizon eta hiru emakume sailkatu dira maiatzean Donostin egingo den Euskadiko Txapelketarako.

TXIRRINDULARITZA Emakumeek errepideak eta mendiak hartzeko txirrindulari taldea sortu dute: Aiaraldea Bizikletea

Honezkero 40 lagunek eman dute egitasmoan parte hartzeko izena. **Aiaraldea.eus**

Testua
Aitor Aspuru Saez

Aiaraldeko Bizikletea emakumezkoentzako txirrindularitza taldea sortu berri dute, *Elkarrekin ibilbidea konkistatzen* lemapean. Ez da talde federatua, zaleak biltzeko egitasmoa baizik, emakumeek elkarrekin har ditzaten errepideak zein mendi bideak. Apirila hasieran zabaldu zuten egitasmoa eta jadanik 40 lagunek eman dute izena. Interesa dutenek @tibiri_travels Instagram profilarekin harremanetan jar daitezke ekimenara batzeko.

Emakume ororentzat

Maiatzan izango da lehen irteera eta Esti Orcasitas bultzatzaileak aurreratu du helburua dela emakume guztiek izatea tokia: "Hasiberrientzako, amak direnentzako edota exigentzia handiko kirolarientzako proposamenak egin nahi ditugu, ahalik eta emakumezko gehien batu daitezen".

Horrela, elkar ezagutzeko baliatuko dituzte lehen aste hauek, baita maiatzeko hitzordua ondo prestatzeko ere. Etorkizunean maizago prestatu nahi dituzte irteerak, parte hartzaile guztien nahiak asetzeko. "Xedea da guztiak gustura sentitzea. Ibilbide bakoitza-

Maiatzean egingo dute lehen irteera eta asmoa da gustu, maila eta kontziliazio egoera guztiak aintzat hartuta **ibilbideak prestatzea txirrindularitza gogoko duten emakumezkoentzat**

rekin argituko dugu zein maila izango duen. Hasiberriek, berriro hartu dutenek edota amak direnek planak izango dituzte", aipatu du Orcasitasek.

Estibaliz Orcasitas

Egitasmoaren atzean Estibaliz Orcasitas gasteiztarra dago. Orain Aiaraldean bizi da eta Arabako hiriburuan izandako esperientzia eskualdera ekarri nahi du: "Ni, emakume asko bezala, aitarekin ibiltzen nintzen bizikletan eta gero bikotearekin egitera igaro nintzen, baina duela hiru urte Landako urtegiaren emakumeek osatutako tropel handia ikusi nuen. Euren mailloteko izenaren bitartez taldearekin jarri nintzen harremanetan eta sartu nintzen. Sentitu nuen nire gustu bereko emakumeekin elkartzea posible zela eta hori jarri nahi dut abian Aiaraldean".

Izan ere, kirolariaren aburuz, emakume txirrindulari asko dauka eskualdean, baina gutxitan ikusten zaie elkarrekin errepide edo mendia hartzen. Horren adibidea da astebete eskasean 40 emakumezko batu direla taldera, "asko dira, baina askoz gehiago falta dira", adierazi du Orcasitasek.

Partida baten faltan, Buruz Buruko Txapelketako finalerdietarako sailkatu da Iker Larrazabal. Olabazarreko pilotariak maila altua dabil erakusten kantxan, eta pilotari indartsuenak ere menderatzeko gai izan da.

Finalerdietara sailkatu da Iker Larrazabal

Testua **Aimar Gutierrez Bidarte**

Pilotazale guztien ahotan dago Iker Larrazabal. Ezbairik gabe, Buruz Buruko Txapelketako izen propioa bilakatu da, orain arte jokaturako hiru partidetan garaipen irmoak lortu eta ezustekoa eman du.

Lehenengo urtea du honakoa Aiarako pilotariak EPEL Eskuz Banakako Txapelketan. Iaz Buruz Buruko Serie B Txapelketa irabazi zuen Iruñako Labrit pilotalekuan Asier Agirre nafarra menderatuta. Aurten, urrats berria eman, eta pilotari onenen aurka ari da lehian.

Izen handiekin kantxan

Hiru partida eta hiru izen handi utzi ditu atzean Iker Larrazabalek. Azkotian Joseba Ezkurdia binakako txapeldunaren aurkako partidarekin ekin zion Larrazabalek txapelketari, iragan apirilaren 4an. "Partida izugarri zaila izan zen eta asko kostatu zaitzaidan", aitortu zion Olabazarreko pilotariak Aiaraldea Komunikabideari. Horren isla da Azkoitiako markagailu estua; Iker Larrazabalek 22-21 irabazi zuen, baina azken unera arte sufritu behar izan zuen.

Buruz Buruko balentriarik handiena, ordea, apirilaren 13an erdietsi zuen Larrazabalek. Final-laurdenetako ligaxkak lehen partidaren Altuna III.aren aurka neurtu zen Eibarko Astelehena pilotaleku mitikoan. Altuna txapela defendatzeraz atera zen kantxara baina Olabazarrekoak oinak lurrean jarri zizkion. Larrazabalek aho bete hortz utzi zuen pilotaren mundua egungo txapelduna 22-14 mendean hartuta.

Finalerdietan

Bastidan jokatu zuen Iker Larrazabalek final-laurdenetako ligaxkak bigarren partida Dario Gomez aurka. Markagailuan aurretik izan zuen Larrazabalek uneoro pilotari errioxarra. Momentu zailenean burua hotz mantendu eta partida guztiz iraultzea lortu zuen, ordea, aiarrak.14-20 tantotik

Iker Larrazabal Jokin Altuna txapeldunaren aurka, iragan apirilaren 13an. **Bainet**

aurrera erritmoa hartu eta zuzen zuzenean egin zuen 22. tantorainoko bidea. Ikasteko partida izan zela azaldu zion Olabazarrekoak Aiaraldea Komunikabideari, partida amaitu berritan.

Final-laurdenetako ligaxkan bi garaipen kolkoratuta, finalerdietan hanka bat sartzea ahalbidetu zion

Iker Larrazabali. Hartara, Donostiako Atano pilotalekuan Altuna III.ak Zabala menderatu izanak, Buruz Buruko txapelketan aurrera egiteko aukera matematikoa eskaini dio Iker Larrazabali.

Azken partida bat du aurretik airarrak, Zabalaren aurka Labrit pilotalekuan, baina galdu edo ira-

Txapelketan jokaturako **partida guztiak irabazi ditu Larrazabalek**

bazi, maiatzaren 17 eta 18an jokaturako diren finalerdietan izango da Iker Larrazabal.

Datozen partidetan gerta daitekeenaren esperoan, aurtengo txapelketako izarretako bat da Olabazarreko pilotaria. Maila altua dabil erakusten, eta etorkizun oparoa du aurretik pilotalekuan.

elkarlan asesores

2024

Errenta-aitorpena.

www.elkarlanasesoria.com

Zure aitorpena esku onetan

30 urte baino gehiago enpresei eta partikularrei aholkularitza fiskala ematen

Lamuza, 12 · LAUDIO
Tel. 94 672 74 28

Foru Kalea, 2 · AMURRIO
Tel. 945 39 33 51

Torre de Ugao, 12. UGAO
Tel. 94 603 91 65

Herriko plaza

Mire
Zorionak gure droga-saltzaile
kuttunenari!
The Walking Dead

BIDALI ZURE ZORION AGURRA!

Idatzi zure mezua eta bidali argazkia agurrak@aiaraldea.eus helbidera eta Aiaraldea.eus atarian plazaratuko dugu. Maiatzaren 14an argitaratuko da hamabostekariaren hurrengo zenbakia.

Denborapasak

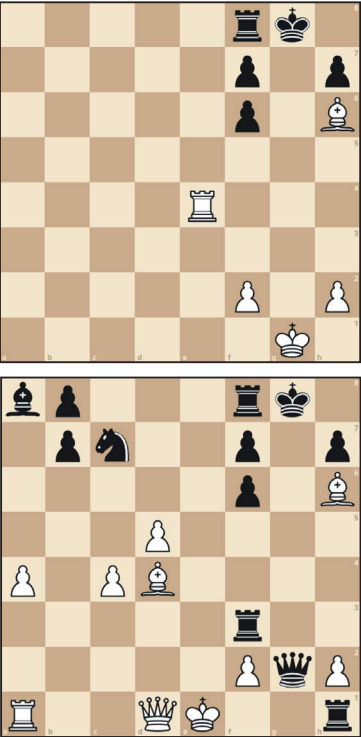
SUDOKU ERRAZA

			5			9		
4		8				1		
9			6		1		4	7
1				5			9	8
6	9			1	8		2	
8			2			7		3
				9	5	2	8	
	8	9		2			7	
			8			5		

SUDOKU ZAILA

	9	7		8		2	1	
		1		6	2		7	
						6		5
				9			4	
	7							1
	5		3	1	8		2	
3	6			5	4			
		2			6	1		

XAKE PARTIDAK

DENBORAPASEN SOLUZIOAK

Sudoku eta xake partiden soluzioak webgunean ikusgai: www.aiaraldea.eus/denborapasak

Zuriek jokutzen dute eta mate egiten dute

Amurrioko Xake Taldea

Zozketa

KOTen hiru material sorta zozkatuko ditugu galderei erantzuten dieten guztien artean

Bete galdetegia
www.labur.eus/aiaraldeabihar
webgunean

Bazkide eta irakurleoi zor dizuegu garena, eta zuen iritzia berebizikoa da guretzako. Zeretik hamarrera nola baloratuko zenituzke Aiaraldea Komunikabideari buruzko hurrengo galderak?

Herriko plaza

Boluntarioen Txokoa Dozenaka inurriren lan ikusezin eta isilari esker egiten du aurrera Komunikabideak. Badira hamabostekariak euren auzoan banatzen dutenak. Badira argazkiak bidali eta albisteen berri ematen dutenak. Guztiak dira ezinbestekoak. Haiei guztiei esker ona eta ahotsa ematea besterik ez dugu.

“EZ DA BANAKETA HUTSA, BAZAUDE HERRIARI ZERBAIT EMATEN”

Aiaraldea Komunikabideko boluntarioa zara. Zer egiten duzu zehazki komunikabideari laguntza emateko?

Orozkon Aiaraldea Hemen hamabostekaria banatzea. Normalean asteazken edo ostegunetan jasotzen dugu WhatsApp mezua, esanez aleak prest daudela. Orduan ahalik eta azkarren etortzen naiz Faktoriara multzoa hartzera eta Orozkora eramaten dut.

Eskolan 150 ale banatzen ditut eta beste 140 herrian barrena: saltokietan, ile-apaindegietan, dentistarenean...

Bertso eskolara zatoz Faktoriara. Orduan hartzen dituzu aleak?

Bi kontuek bat egiten badute bai, bidaia aprobetxatzen dut. Bestela, ostiralean edo ahal dudanean bertaratzen naiz.

Nola hasi zinen boluntario moduan?

Kasualitatez izan zela esango nuen. Orozkon banaketa egiten zuenak ezin zuen jarraitu. Ni Faktoriara etortzen nintzen bertso eskolara eta euskararen aldeko beste

kontu batzuetan ere sartuta nengoen, eta banuen harremana proiektuko jendearekin. Proposamena bota zidaten eta animatu nintzen.

Lan asko da Orozkoko banaketa?

Egia esan, erraza da. Ordu erdiko kontua baino ez da, behin aleak Faktoriatik hartu eta Orozkora eramanda. Egia da egun batzuetan, lanpetua baldin bazaude, astuna suertatu daitekeela banaketa egin behar izatea, baina gehienetan gustura eta erraz egiten dudana gauza bat da.

Ez da banaketa hutsa: bazaude herriari zerbaite ematen eta euskarari laguntzen. Nik uste horrek konpentsatzen duela. Horregatik animatu nintzen hein batean ere bai: euskarari bultzadatzeko hori emateko. Gainera, nire kasuan, semeek ere ikusten dute egiten ditugula gauzak boluntarioki, gure ideologiaren arabera prest gaudelako egitera, eta nik uste balore horiek ere politak direla transmititzeko.

Zer nolako harrera du hamabostekariak Orozkon?

Nik uste orokorrean ona dela. Banatzen nabilenean tarteka jendeak gelditzen nau ale bat eskatzeko. Komertzio berriak ireki direnean ere bertaratu naiz galdetzerarekin aleak utzi ahal nituen eta harrera ona izan du beti. Orokorrean harrera ona, beraz. Gero ia irakurketa maila ez dakit ez dakit zein izango duen, pentsatu nahi dut jendeak irakurriko duela (barreak).

Aiaraldea Komunikabideak Hamabost urte betetzen ditu aurtun. Nola baloratzen duzu eginiko ibilbidea?

Proiektua ezagutu nuen hona etortzean, eskolaren bidez, semeek hamabostekaria etxera ekartzen zutelako. Gero hasi nintzen banatzaile moduan. Horrelako proiektuak beti dira onak herriarentzat, nik uste. Euskara hutsean dago, eta hori oso positiboa iruditzen zait niri, eta egiten den lana nik uste izugarri ona dela orokorrean.

Eta, aurrera begira, zer erronka uste duzu dituela proiektuak?

Komunikabideak nik uste dut jarraitu behar duela lanean egiten duen moduan. Hamabost urte bete dituenetik nik uste gauzak ongi egin dituelako dela, ilusioarekin eta gogoekin. Hori da funtsa, nire ustez. Beti daude erronkak eta estropezuak, baina gogoak badaude aurrera dago egiten jarraitzeko.

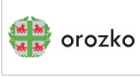
Banatzen egon naizenean, jendeak tarteka esan dit lan horrek gazte batek egin beharko lukeela (barreak). Nik ez dut ulertzen zergatik izan behar diren gazteak hau egiten dutenak, nork egiten duen ez du inporta, nahiz eta egia den ondo egongo litzatekeela balore hori transmititzea eta gerora gazteek lan hori hartzea. Euskarak tarteka lana eskatzen du norbanakoen partetik, eta prest egon beharko genuke hori egiteko.

Argitaratzailea: Aiaraldea Kooperatiba Elkarte **Tirada:** 10.000 ale.
Maiztasuna: Hamabostekaria **Lege gordailua:** BI-1230-2013
Posta elektronikoa: egunkaria@aiaraldea.eus | agenda@aiaraldea.eus | erredakzioa@aiaraldea.eus
Publizitatea: publizitatea@aiaraldea.eus | 688 62 53 94
Helbidea: Errotari kalea 4-8 pabilioia, Laudio. Araba. 01400
Telefonoak: 94 656 85 54 | 688 84 81 52
Webgunea: www.aiaraldea.eus

ERREDAKZIO OHARRA: Aiaraldea Aldizkariak ez du beregain hartzen iritzi artikuluetan, zein egindako elkarrizketetan adierazitakoaren erantzukizuna.

ESKER BEREZIAK BANATZAILE BOLUNTARIOEI: Sofia Cisneros, Aitziber Alava, Josu Zabala, Genma Corbella, Endika Arribas, Christian Alemany, Gartzen Garaio, Aitor Fernandez, Jon Catalan, Iñaki Larrakoetxea, Amets Meaza, Lander Ria, Xabi Ugalde, Alberto Gutierrez, Eunete Molinuevo, Ekhiñe Etxepeteleku

EGUNKARI HAU LAGUNTZEN DUTE:

foru aldundia diputación foral

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

KULTURA ETA HIZKUNTZA
POLITIKA SAILA

Irakurketa gunea

NI LEHENA

Idazlea: Miriam Tirado

Ilustratzailea: Joan Turu

Argitaletxea: Carambuco ediciones

Lucasek beti izan nahi du lehena guztian, horrek ordea arazoak ekartzen dizkio. Egoera horiek bizitzeko, aztertzeke eta hausnartzeko ipuin ezin hobea eskaintzen digu Idazleak. Sumendien maitagarriak lagunduko du ikusten zer gertatzen den beti lehiatzen ez garenean.

BARRASKILOEK BAINO BAT GEHIAGO

Idazlea: Ane Labaka Mayoz

Adina: 12 urtetik gora

Argitaletxea: Bioleta Saila Sara da eleberriaren protagonista, haien gurusoak banatu egin dira eta Sarak dolua egin beharko du eta egoera berrira egokitu. Anek kontakizun hunkigarria mahaigaineratu du.

JOLASGUNEA

Urtaroen mahaia

ZER DA? Sinpleki kontatuta urteko lau urtaroak kokatzen dituen espazio bat da

AZALPENA: Bizitzak ziklo ezberdinak bizitzen dituen bezala, urtaroen zikloek ere gure bizitzaeta eragin handia izaten dute. Bihotzak diastolean eta sistolean bezalaxe, garai ezberdinetan kontrakzioarako edo hedapenerako joera izaten dugu izakiek ere. Neguan gure gorputzak kontrakzio egoeran kokatzen dira eta udan aldiz hedapen handiago batean.

Gure arbasoek ere ziklo aldaketa horien garrantziaz jabetuta, erritualak sortzen zituzten. Sua, kantu-eskea, lurra kolpatzea... asko dira gure kultura ziklo aldaketa horiek kokatzen dituzten erritual eta tradizioak. Aldaketek kokapen berria eskatzen baitugute.

Gaur egun geroz eta deskonektatuago gaude gure barne naturatik, eta honek gure gorputza ez entzutera garamatza, ziklo horiek ez errespetatzera, eta gure gorputzei dituen beharrianak ez ditugu asetzen.

Urtaroen mahaia erritual edo ziklo aldaketa horiek berriz kokatzera garamatza. Etxean haurrekin, urtaroak kokatzea datza proposamena. Gune fisiko batean urtaroak ikusgarri egitea. Amalurrarekin ber konektatzeko modu erraza da.

NOLA? Elementu ugari kokatu daitezke, handiagoa edo txikiagoa izan daiteke. Gomendioa garai horretan topatu ditzakegun natura elementuekin osatzea da, jartzen ditugun elementuen koloreen tonuak ere naturan garai horretan dauden tonuak izatea. Gure etxeetan, Amalurraren irudikapena egiten ari gara. Espazioaren aldaketa haurrekin batera egitea da egokiena, naturaguneetara joan, elementuak aukeratu eta etxean modu estetikoan kokatu.

KOKORIKO
HEZKUNTZA FAKTORIA

Udalekuak

Urteak korrika egiten du aurrera, unean une gozatzeko aukera hartuta ere, aurrera jarraitzen du. Une batzuk azkarago ahaztuko ditugu beste batzuk baino, une batzuk soilik gure bihotzetan geratuko dira guztiz zer gertatu zen oroitu ez arren.

Bizitakoak gure gorputzetan geratuko dira, eta datozenak dira inork iragarri ezin dituenak. Burua normalean datozen uneetan jartzen dugu, bizitzen ari garen unea sentipen eta gorputz osoarekin bizi ordez.

Orain udaberriko oporraldia behin bukatuta, etorriko den udan pentsatzen hasten gara. Haurrek desioz begiratuko diote udari, heldu askok aldiz beldurrez, lana eta zaintza ezin bat eginik.

Ez da erraza haurren zaintza eta lana bateratzea, udalekuak ordea ez dira egoera hori konpontzera datozen proiektuak. Udalekuak antolatzen ditugunok, ez dugu buruan kontziliazio laborala. Haur eta nerabeen beharretara egokitutako proiektu bat aurrera ateratzea da gure asmoa (edo behintzat hori izan beharko luke). Horregatik fokua haur eta nerabeen esperientzian jartzen dugu, haur eta nerabe horiek zer bizitzea nahi dugun horretan.

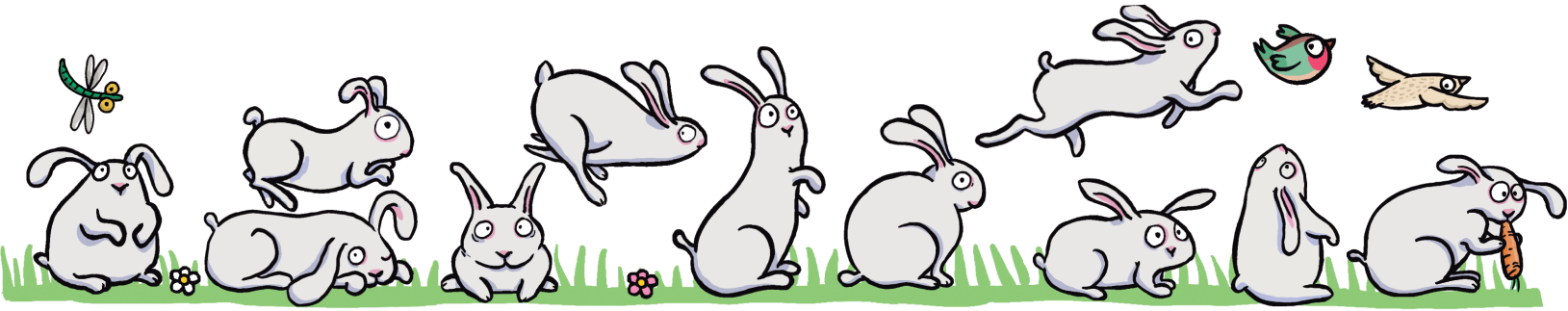
Begirada horretatik eginiko udako esperientziak dira haurren buruetan eta bihotzetan geratzen direnak. Horiek dira luzaro gogoratzen dituztenak eta beraien bizitzetan eragina dutenak.

Horregatik garrantzitsua da ondo aukeratzea gure haur eta nerabeek zein esperientzia bizitzea nahi dugun. Beraian zentratutako proiektuak edo helduengan zentratutakoak? Haur eta nerabeen kultura propioa eta garapenaren fase ezberdinak kontuan hartzen dituztenak edo jendarte honen ezaugarriak erreproduzitzera bideratutakoak? Euskara, gure herria eta natura haurren testuingurutik lantzen dituztenak edo gai hauek zentroan jartzen ez dituztenak? Eraldatzaileak diren proiektuak edo *estatus quo*-a mantentzen dutenak?

Zuen etxeetan aukeratu bide bat edo beste bat, beti ez da berdina! Denborak korrika egiten du, eta bizitako uneak eta esperientziak dira gure gorputzetan geratzen direnak. Izan daitezen horiek ahalik eta elikagarrienak.

Haurra zentroan jarritz, udalekua bizi!

Aiaraldeko Hezkuntza Faktoria

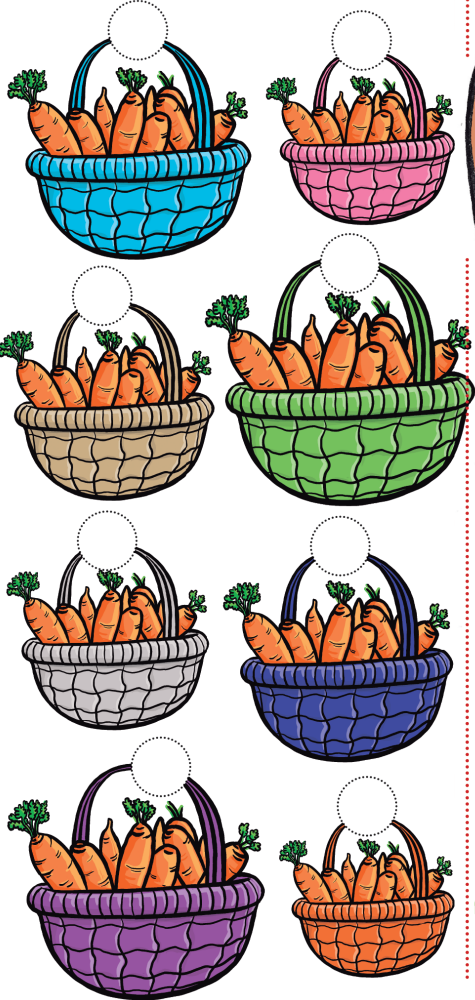
T	I	A		N	U
	X				T
U			I		A
	A	X		U	
A		I	N		
		N		A	I

Sudokua

Bete hutsuneak UNTXIA hitza osatzen duten hizkiekin (U, N, T, X, I eta A). Kontuan hartu hizki bakoitzak behin agertu behar duela lerro, zutabe eta area bakoitzeko.

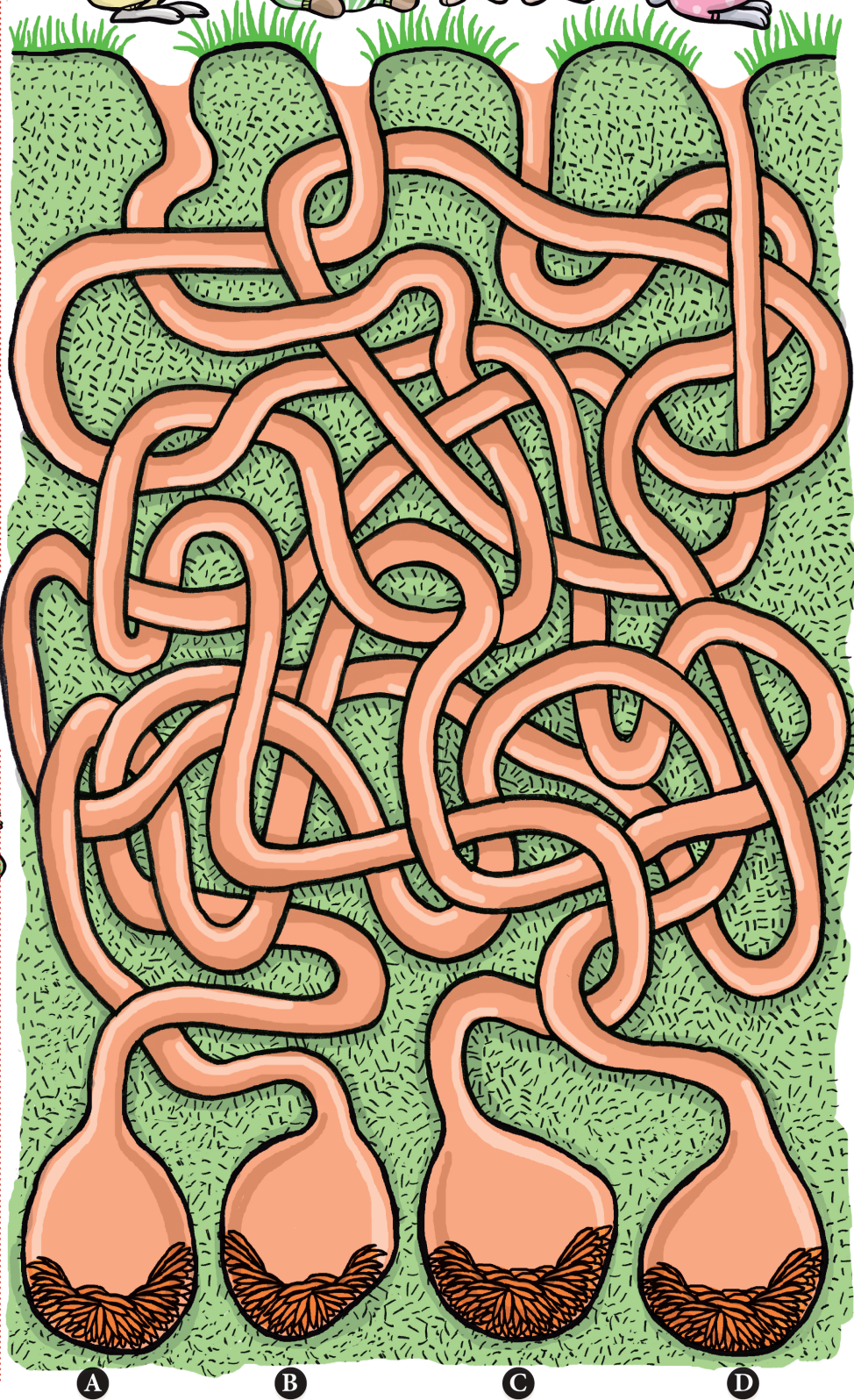
Ordena itzazu azenario saski hauek handienetik txikienera (1etik 9ra).

Handienetik txikienera

Lotara

Hara, untxitxoak logalez daude. Lagun iezaiozu bakoitzari bere zulora iristen.

Soluzioak

Kontra Aiaraldetik mundura

AMAIA PAGAZAURTUNDUA

JAIOTERRIA
LAUDIO, 2004

BIZILEKUA
SANTIAGO

BIDAIAREN XEDEA
**MUGIKORTASUN PROGRAMA
GARATZEN ARI DA EHU-ko
IKUS ENTZUNEZKO GRADUKO
IKASKETEN BARRUAN**

“KONTRASTE IKARAGARRIA DAGO, KLASE EKONOMIKO ETA SOZIALEN ARTEAN, BEGIBISTAKOA DA HORI”

Zerk eraman zaitu Txilera?

Hasiera batean Latinoamerikara joateko aukera ez zitzaidan bururatu, baina bekak ematen zidan aukeraren ondorioz Amerikara joatea erabaki nuen. Ezagutza oso txikia neukan Txilari buruz, eta horrek ere herrialdea aukeratzera animatu ninduen. Gainera, hona etorritako jendearekin hitz eginez herrialde interesgarria izan zitekeela ulertu nuen.

Txileko zein zonaldeetan zaude?

Santiagon nago, kapitalean. Kapitalaren barruan hiria hainbat *comuna*-tan banatzen da. Ni zehazki Probidentzia auzoan bizi naiz. Mugikortasun internazionala burutzen duten ikasle gehienak hona datoz. Nahiko erresidentziala da, eta beste auzo batzuekin alderatuz ekonomikoki ondo bizi diren hiritarrak bizi dira bertan. Desberdintasun handiak daude Santiagoko toki batetik bestera.

Nolakoa da zure egunerokoa bertan? Zer egiten duzu ohi-koan?

Eskoletara joateaz aparte, astean zehar beste hainbat gauza desberdin egiten ditut. Asteazken guztietan Santiagoko Euskal Etxean burutzen den pintxopoteran hurbiltzen naiz. Han mugikortasun internazionala burutzen ari garen hainbat lagun biltzen gara, baita Santiagoko hiritarrak ere. Giro polita sortzen da. Gure txoko propioa sortzen dugu.

Bestetik, Santiagoko toki desberdinak ezagutzen saiatzen ari naiz. Hiria oso handia da, eta bisitatzeko lekuak bukaezinak. Santiago gertutik ezagutzeko sei hilabete gutxi izango direla sumatzen dut.

Bidaiatzeko eta Txile ezagutzeko tartea izan duzu ere.

Hemengo uda aprobetxatuz Patagoniara joateko aukera izan nuen. Argentina eta Txileko zonaldeetan ibili izan ginen, turistikoenak direnak. Zoritxarrez, herri asko soilik turistentzat eginak zeuden. Bizi baldintza garestia zela sumatu genuen, eta hango herritar batzuekin hitz egin da, herriko egoera zein zen ulertu genuen. Argentinako aldean

irakasle izan zeneko langile batekin solastu genuen. Irakasle bezala irabazitakoa eta eguneroko prezioengatik bere lana utzi eta Argentinako hegoaldera mugitu behar izan zuen. Gauza sinple eta beharrezkoenek ere prezio oso altuak dituzte, oso zaila bihurtzen hango bizimodua.

Protesta eta mobilizazio sozial handiek astindu dute Txile azken urteotan, ikasle mugimenduak ere esangura handia izan du bertan. Zer nolako egoerara aurkitu duzu?

2019an *Estallido Social* izeneko ekintza bat eman zen. Gaur egun oraindik ere pisua duen gaia da. Metroaren tiketen prezioen igoeragatik ikasleek legedi berrihonen aurreran manifestatzea erabaki zuten. Horrek protesta izugarriak ekarri zituen, eta horren aurrean Txileko gobernuak emergentzia dekretua deitza erabaki eta milaka militar atera ziren kalera. Ikasle eta polizia arteko talka handia eman zen, baita txiletar gizartearen ere. Gaur egun gizartearen zati handi batek ikasleei eta etorkiei botatzen die gizarteangerta-

tzen diren arazo guztien errua. Komunitate maputxean ere protesta ugari ematen ari dira. Aurreko urteko azaroan komunitateko kide garrantzitsu bat “desagertu” zen: Julia Chuñil. Ingurumen eta maputxe aktibista egun batetik bestera desagertu zen. Herrialdean protesta eta aldarrikapen ugari ematen ari dira gobernuaren jarrera eskasa salatzen, horrekei baititu erantzunik ematen.

Bestetik, abortuaren gaia ere bor-bor dabil Txilen. Oraindik ere ilegala izaten jarraitzen baitu abortuaren eskubidea. Soilik ezinezkoak diren baldintza batzuk betetzen legala izan daiteke, emakumeen eta disidentzien eskubideak ukatzen.

Horren ondorioz mugimendu feministak aldaketa instituzional baten alde borrokatzen du. Martxoak 8n burututako manifestazio jendetsuan, behin eta berriz entzun ahal ziren abortuaren eskubidearen aldeko mezuak.

Desoreka handien herrialdea ere badela diote.

Santiago errealtate oso des-

TXILE

DESKRIBAPENA

Txile Hego Amerikako estatua da, Ozeano Barearen eta Andeen arteko zerrnada luzea hartzen du. Hiriburua Santiago da, eta bigarren jiria Valpariauso. Desoreka sozial eta ekonomiko handien herrialdea da. 2019an Txileko udaberria deituriko mobilizazio sozial indartsuek alderdik alde zeharkatu zuten estatua.

AZALERA

756.102 kilometro koadro.

BIZTANLEAK

19,5 milioi biztanle.

HIZKUNTZAK

Gaztelania (ofiziala), maputxe, aimara, kitxua

berdinak topatzen dira *comuna* batetik bestera. Nahiz eta *comuna* parean egon, “muga” zeharkatzeko orduan aldaketa nabarmen bat ematen da.

Hiriaren ipar-ekialdean abertsak edo dirudunak diren biztanleak bizi dira. Erdialderago mugitzeran aldez, kaleen egoera guztiz aldatzen da. Kontraste ikaragarria ematen da, jendearen eta kaleen egoera klase ekonomiko/sozial desberdinekoa dela bistaz ikusten da.

Probidentzia bezalako *comuna* batean bizitzeak Santiagoko egoera ulertzea zein den mugatzen dizu, burbuila batean bezala bizitzea da.

Besterik? Anekdotarik?

Harritu egin nau hemengo *uniek* aste bat opor eukitzea osasun mentalagatik. *Semana de receso* deitzen da. Orain dela urte batzuk ikasle mugimenduek ikasleen osasun mentala ardatz izaten, *uniek* aste bat libre izateko borrokatu zuten, eta gaur egun mantentzen den zerbait da.